

Velge og bli valgt

NRKs allmennkringkasterregnskap 2019

NRKs Allmennkringkasterregnskap 2019

Redaksjon: Helene Amlie, Hilde Thoresen, Jørgen Heid
med bidrag fra NRKs avdelinger

Statistikk: NRK Analyse

Omslag: Snøhætta

Redigering/layout: Helene Amlie

Norsk rikskringkasting as
Bjørnstjerne Bjørnsons plass 1, 0340 Oslo
Sentralbord: 23 04 70 00
www.nrk.no

Innhold

1. NRKs demokratiske rolle **4**

- Vedtekter: § 12, § 13

2. Bidrag til det norske mediemangfoldet **6**

- Vedtekt: § 14

3. Høy kvalitet, mangfold og nyskaping **9**

- Vedtekter: § 21, § 38, § 39, § 40, § 43, § 49, § 51

4. Nyhets- og aktualitetsdekningen **15**

- Vedtekter: § 41, § 42, § 49, § 26, § 27

5. Distriktene **27**

- Vedtekter: § 20, § 32, § 49

6. Barn og unge **31**

- Vedtekter: § 22, § 33, 49

7. Samisk språk, identitet og kultur **35**

- Vedtekt: § 16

8. Norsk språk, identitet og kultur og det kulturelle, språklige og religiøse mangfoldet **37**

- Vedtekter: § 16, § 31, § 18

9. Norsk kultur, kunst, musikk, drama og film **44**

- Vedtekter: § 17, § 19, § 34, § 35, § 37, § 41, § 49

10. Tilgjengelighet og beredskap **56**

- Vedtekter: § 15, § 23, § 24, § 29, § 30, § 36, § 50

11. Redaksjonelt uavhengig og reklamefri **64**

- Vedtekter: § 25, § 28, § 44, § 45, § 46, § 47, § 48

12. Priser og utmerkelser til NRK i 2019 **66**

Allmennkringkasterregnskapet del 2: Statistikk

Vedlegg:

- Profilundersøkelsen 2019
- Eksterne produksjoner 2019

1. NRKs demokratiske rolle

§ 12 NRK skal ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet.

§ 13 NRK skal ivareta ytringsfrihet og ytringsvilkår for borgerne. NRK skal være redaksjonelt uavhengig og være balansert over tid. NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser.

NRK skal skape merverdi i samfunnet. Historiene NRK forteller, skal virke og gjøre Norge bedre. Gjennom NRKs samlede publisering og innholdsproduksjon skal folk i Norge oppleve at NRK bidrar til et bedre samfunn. NRK skal informere og opplyse slik at publikum blir i bedre stand til å delta i samfunnet. Samtidig skal tilbudet gi opplevelse og ettertanke, og også være godt selskap. NRK tilbyr et felleskap for den enkelte, og skal samle familien og befolkningen rundt felles begivenheter og underholdning.

Strategiene

NRKs strategier bygger videre på NRKs oppdrag. Årlige strategiprosesser reviderer strategiene for å tilpasse dem til endringer i samfunnet og sette nye mål for NRK kommende år. Langtidsstrategien er NRKs overordnede strategi. Publikumstrategien bygger videre på denne og setter konkrete mål for prioritering av innhold og produktutvikling.

Hovedmålene i NRKs langtidsstrategi er:

- NRK styrker og utvikler demokratiet
- NRK samler og engasjerer alle som bor i Norge
- NRK er en publisist og innholdsprodusent i verdensklasse

NRK

NRK STYRKER OG UTVIKLER DEMOKRATIET

- NRK bidrar til at folk forstår samfunnet, hverandre og seg selv bedre
- NRK bidrar til et inkluderende og nysgjerrig Norge
- NRK styrker norsk og samisk mediemangfold

NRK SAMLER OG ENGASJERER ALLE SOM BOR I NORGE

- NRK tilbyr innhold som folk finner, velger og elsker
- NRK er tett på publikum og er til for alle
- NRK er den beste formidleren av norsk og samisk virkelighet
- NRK skaper åpne møteplasser, ny forståelse og opplevelser som setter spor

NRK ER EN PUBLISIST OG INNHOLDSPRODUSENT I VERDENSKLASSE

- Vi kjenner folk i Norge best
- Vi spiller befolkningen i innhold og organisasjon
- Vi lærer, samarbeider og utforsker nye ideer
- Vi styrker samspillet mellom innhold, teknologi og produktutvikling
- Vi øker andelen ressurser til publisering og innhold

Langtidsstrategien består også av delmål som gir retning for tilbudet til publikum og utviklingen av organisasjonen. Hvert år settes nye mål gjennom en revidering basert på analyser av utviklingen i samfunnet, mediemarkedet, utvikling innad i organisasjonen, samt en vurdering av måloppnåelse og effekt av de gjeldende målformuleringene.

Årets revidering har særlig lagt vekt på at NRK stadig må finne nye måter å samle og engasjere folk i Norge. Dette er viktig for å kunne bidra til et fellesskap der alle i Norge kan delta i samfunnet og demokratiet. Mediebruk og teknologi er i endring. Dette har gitt NRK nye muligheter til å nå ut til befolkningen, men også nye utfordringer med å samle alle.

NRK jobber kontinuerlig for at publikum skal kunne finne og velge innhold fra NRK i konkurranse med det beste medieinnholdet fra hele verden. Denne konkurransen utvikler seg også raskt. Sentralt for årets revidering av strategien står en styrking av spillet mellom innhold, teknologi og produktutvikling. Nøkkelen til å samle og engasjere alle i Norge ligger i kombinasjonen av ulike fag som sammen utvikler og formidler innhold som når ut til alle i Norge.

«Einig?» og NRK Supers partilederdebatt var begge ledd i NRKs misjon om å styrke demokratiet. I begge prosjekter måtte deltakerne lytte, prøve å forstå og ikke avbryte.

Ytringsfrihet og uavhengighet

NRK er medlem i Norsk Presseforbund og derigjennom forpliktet til å følge Redaktørplakaten og Vær varsom-plakaten. VVP forplikter NRK til å «verne om sin uavhengighet, integritet og troverdighet». Plakaten stiller også krav til kildekritikk og saklig og balansert framstilling av saker som dekkes redaksjonelt. Gjennom NRKs tilbud på ulike medieplattformer gis borgerne mange muligheter til å ytre seg fritt om aktuelle saker.

I 2019 var det kommune- og fylkestingsvalg i Norge. NRK dekket valgkampen svært bredt både lokalt, regionalt og på riksplan, til dels i samarbeid med andre mediehus på regionalt og lokalt nivå. På denne måten bidro NRK med relevant informasjon for at publikum skulle kunne delta aktivt og gi sin stemme ved valget. Undersøkelser av bruken viser at innholdet traff bredt i befolkningen både aldersmessig og demografisk. (Se kapittel 4. Valget.)

2. Bidrag til det norske mediemangfoldet

§ 14 NRK skal ha et selvstendig ansvar for å bidra til det norske mediemangfoldet (regionalt og nasjonalt).

NRK har et selvstendig ansvar for å bidra til det norske mediemangfoldet. Som allmennkringkaster er NRK i seg selv en viktig del av norsk mediemangfold gjennom å oppfylle oppdraget med en unik innholdsbredde og ved å være tilgjengelig for alle. NRK bidrar videre til mediemangfold gjennom samarbeid, kompetansetiltak og deling med andre medieaktører. NRK skal være raus og åpne for slikt samarbeid, samtidig som det er avgjørende at NRKs evne til å løse allmennkringkasteroppdraget ikke svekkes.

En av de største utfordringene for norske medier er den globale konkurransen om publikums tid og oppmerksomhet. Globale aktører tar en stadig større andel av mediebruken i befolkningen, og det gjelder særlig de yngre målgruppene. Ulike undersøkelser viser at norske redaktørstyrte medier ikke er blant de fem mest foretrukne plattformer hos norske tenåringer. De fem foretrukne er, i rekkefølge: Snapchat, Instagram, YouTube, Facebook og Netflix.

For alle norske medier handler det om å lage norsk kvalitetsinnhold som publikum ønsker å bruke tid på, i flodbølgen av innhold som treffer oss gjennom de snart åtte timene vi gjennomsnittlig tilbringer på ulike plattformer hver dag.

Aktiviteter i 2019

NRK opprettet en funksjon som «redaktør for mediemangfold og samarbeid» med virkning fra 1. april 2019. Denne redaktøren skal være en pådriver og initiativtaker til økt samarbeid og kompetansedeling med norske medieaktører og samfunnsaktører, til beste for publikum.

I løpet av 2019 har redaktøren gjennomført 34 møter med andre mediehus, mediekonsern og premissleverandører som medieorganisasjoner, redaktørforeninger, Norsk Journalistlag, forskere, utdanningsinstitusjoner, Medietilsynet, kompetansebedrifter og interessegrupper.

Hensikten er å få innspill til hvordan NRK sammen med norske medieaktører kan løse oppdraget om å bidra selvstendig til norsk mediemangfold. Det har også vært oppfølgingsmøter med flere av aktørene. To tydelige innspill går igjen i møtene med eksterne mediehus og interesseorganisasjoner: Et ønske om

- bistand til kompetanseløft, spesielt hos små og mellomstore mediehusene.
- bistand til å lage kvalitetsjournalistikk for publikum over hele landet.

Basert på innspillene er følgende kompetansetiltak gjennomført i 2019:

- **NRKs interne årlige fagdag** på Marienlyst ble åpnet for deltakelse for andre mediehus og produksjonsselskaper. Fagdagen tilbyr 26 faglige sesjoner å velge mellom gjennom hele dagen. 102 eksterne aktører fra hele landet var påmeldt. Faglige arrangementer ved distriktskontorene og i NRK Sápmi blir også åpnet. Dette vil bli videreført.

- **Opplæring i selvgrabbing av klipp** fra NRKs arkiver. NRK tilbød to enkeltvis kursdager med Avdeling for innholdsdeling og salg. Det var nærmere 60 påmeldte mediehus og produksjonsselskaper. Dette opplæringstilbudet vil bli videreført en gang i året. Det vurderes også å plassere ut PC-stasjoner ved alle NRKs distriktskontorer for å forenkle tilgangen på arkivklipp for mediehus over hele landet.
- **Innovasjons- og utviklingsdag** i regi av NRKs utviklingsavdeling, med innføring i hvordan NRK nyutvikler og forbedrer eksisterende program på alle plattformer. 57 påmeldte representanter fra mediehus over hele landet hadde også med egne ideer som ble utviklet i felles workshops med alle mediehusene rundt bordene. Også dette vil bli videreført i 2020, med to arrangementer. Det ene som et regionalt tilbud i nord det andre som en nasjonal invitasjon mot slutten av året.
- **Kompetanseverksteder** med NRK-medarbeidere som har ønsket spisskompetanse, på landsmøter og konferanser der NRK blir invitert inn for å bidra.
- **NRKs analyseavdeling** deler på innsikt og målrettede analyser ved forespørsel.
- **Etiske kurs** i regi av NRKs etikkredaktør over hele landet, er åpne for lokale mediehus/lokalradioer som blir invitert inn ved hvert kurs.

Et eksempel på lokalt samarbeid under kommunevalget. Til høyre fra en debatt i Værnesregionen.

Journalistiske samarbeidsprosjekter

- **Folkemøter og debatter** - omfattende samarbeid over hele landet under kommune- og fylkestingsvalget. I overkant av 100 arrangementer ble organisert i samarbeid, med utsendelse på nett, TV og radio.
- **«Hele Norge snakker»** er et prosjekt der NRK samarbeidet med Dagens Næringsliv og Morgenbladet etter initiativ fra Morgenbladet. Utgangspunktet var et demokratiprojekt som tok sikte på å friskmelde samfunnsdebatten fra ufine angrep i sosiale medier. Gjennom gode og åpne samtaler møttes meningsmotstandere for å lytte til hverandre. Rundt 1000 samtalepar deltok på sendinger på mange plattformer over hele landet den 25. mai.
- **Flere enkeltstående, mindre samarbeidsprosjekter**, for eksempel mellom NRK Innlandet og avisen Dølen om høyfjellshotellet Rondablikk, som uventet ble omgjort til asylmottak i løpet av ei helg og i løpet av kort tid slaktet og tappet for verdier. Der bisto NRK aller mest med reportasjeledelse og research. Det første i samarbeid med senter for undersøkende journalistikk i Bergen, SUJO.

- **NRK deler systematisk på videostrømmer** av hendelser som defineres som fellehendelser, slik at mediene i større utstrekning kan konkurrere på journalistikk rundt hendelsene. NRKs delepraksis skal ikke være i konkurranse med kommersielle tilbud.
- **NRK og Landslaget for lokalaviser** startet i september 2019 et fellesprosjekt som skal gi mer journalistikk til alle. Med utgangspunkt i overordnede demokratiske problemstillinger skal prosjektet bidra til at publikum over hele landet skal kunne delta betydelig mer og bli opplyst i eget lokalsamfunn. Konkrete resultater av prosjektet er forventet våren 2020. Også Senter for Undersøkende Journalistikk er sentral i prosjektet.

Journalistiske blindsoner

I Stortingsmeldingen «Mangfold og armlengds avstand — Mediepolitikk for ei ny tid» (Meld. St. 17 (2018–2019)) heter det at: «NRK skal ha eit særleg ansvar for å dekkje tematiske og geografiske blindsoner». Kravet er foreløpig ikke tatt inn som en del av NRKs vedtekter, men NRK har startet et arbeid for å komme fram til en felles forståelse av hvilke «tematiske og geografiske blindsoner» som finnes i Norge. Spørsmålet er også en del av samtalen i samarbeidsmøter med andre mediehus og interesseorganisasjoner. Rammeverket vil tydeliggjøres i løpet av 2020.

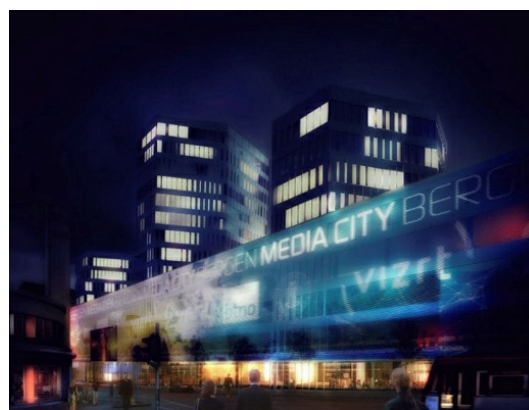
En tematisk blindsoner NRK har tatt tak i, er klimajournalistikk. NRK har etablert en klimaredaksjon på ti årsverk i Trondheim og Bergen. I tillegg skal ti medarbeidere på Marienlyst være helt eller delvis involvert i arbeidet. Målet med NRKs klimajournalistikk er å sette alle i Norge i stand til å delta i klimadiskusjonene og gjøre gode valg, og på den måten styrke og utvikle demokratiet. NRK skal fortelle klimahistorier i verdensklasse, for publikum.

Samarbeid med øvrige aktører

NRK ønsker også et utvidet samarbeid med samfunnsaktører som besitter kompetanse, kunnskap og innovasjonskraft som NRK og norsk mediebransje for øvrig har behov for i framtiden.

Det er et viktig element i arbeidet med å utvikle en sterkere nettverks- og innovasjonskultur.

Dette arbeidet er så vidt i gang gjennom møter med viktige aktører som Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (NTNU) i Trondheim, kunnskapsbedriftene i Media City i Bergen, arbeidet med planer for å samlokalisere nynorsk miljøene i Førde, samt øvrige bedrifter som kan søke å styrke hverandres kompetanse. Dette arbeidet vil målrettes ytterligere i 2020.

Sitering og kreditering

NRK har en raus praksis for sitering og kreditering. Et prosjektarbeid ble avsluttet i 2016 ved at NRKs ledelse vedtok felles retningslinjer for sitering og kreditering. I 2020 skal det opprettes en gruppe som vil se nærmere på NRKs praksis og vurdere om det er behov for revidering av retningslinjene. Det foreligger ikke statistikk for lenking i 2019.

3. Høy kvalitet, mangfold og nyskaping

§ 21 NRKs tilbud skal i hovedsak være av redaksjonell karakter. NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping. NRKs tilbud skal ha tematisk og sjangermessig bredde. NRKs tilbud skal appellere til alle aldersgrupper.

§ 38 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap gjennom innhold og tjenester av høy kvalitet.

§ 39 NRK skal være nyskapende og bidra til kvalitetsutvikling.

§ 40 NRK skal kunne formidle samme type tilbud som også tilbys av kommersielle aktører, men bør etterstrebe å tilføye sitt tilbud et element av økt samfunnsverdi i forhold til det kommersielle tilbudet.

§ 43 NRK skal bidra til utdanning og læring, herunder tilby innhold tilrettelagt for skoleverket.

§ 49 NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- Tjenester og spill som stimulerer til interaktiv deltakelse.

§ 51 NRK skal stimulere til kunnskap, forståelse og bruk av andre medieplattformer blant brukere i alle aldre.

Innsikt, refleksjon og kunnskap

En del av kjernen i allmennkringkasting er å opplyse og informere, for slik å sette publikum i stand til å ta gode valg for seg selv og delta i demokratiet. Gjennom innsikt, refleksjon, kunnskap og opplevelse vil NRK bidra til en positiv utvikling i samfunnet.

I NRKs publikumsstrategi er dette formulert slik: «NRK bidrar til et inkluderende og nysgjerrig Norge» og «NRK bidrar til at folk forstår samfunnet, hverandre og seg selv bedre».

Disse målene ligger til grunn for utvikling av innhold og tjenester. Fortellerstil og virkemidler utvikler seg, men bærebjelken i allmennkringkastingstilbudet ligger fast. NRK søker kontinuerlig å nå ut til publikum med innhold og tjenester av høy kvalitet. For å engasjere og nå ut med NRKs innholdstilbud, må det inneholde møter mellom mennesker og opplevelser som gir mening og refleksjon. Vi formulerer dette slik i langtidsstrategien: «NRK skaper åpne møteplasser, ny forståelse og opplevelser som setter spor»

Her er noen eksempler:

- «Ikke spør om det» – Modige og misforståtte mennesker svarer på spørsmålene vi ikke våger å stille
- «Matsjokket» – norske kjendiser får sjokk over eget og andres matsvinn
- «Innafor» – om fenomener og miljøer som utfordrer den unge generasjonen
- «Trygdekontoret» – Thomas Seltzer og gjester rører i samfunnsgryta på tiende året

- «Brennpunkt: Søppelsmuglerne» – avslører organisert kriminalitet med store miljøkonsekvenser
- «Først da Mats var død, forsto foreldrene verdien av gamingen hans» – øyeåpner om spillverdenen og en av NRKs mest leste nettsaker noensinne (1.165.000 sidevisninger)
- «Jakten på klimaendringene» – prisbelønt digitalfortelling med nærmere en million sidevisninger
- «Hele historien» – podkast-dokumentarer med store historier fra norsk virkelighet
- Lørdagsrådet – Live Nelvik inviterer til rådslagning om livets små og store floker

Nyskaping og kvalitetsutvikling

Under utdelingen av Årets mediepriser i 2019 fra Medienes Landsforening ble NRK kåret til Årets mediehus for 2018. Juryen begrunnet dette slik:

«Mediehuset har et av landets beste utviklingsmiljøer, og deler åpent av sin kunnskap med resten av bransjen. Når mediehuset setter temaer på dagsorden, lytter nasjonen og mediehuset klarer på imponerende vis å mobilisere sine brukere til å både plukke plast og å være en venn. Årets mediehus er en del av vår felles historie – også i fremtiden.»

Hvert år arrangerer NRK 400-450 workshoper med fokus på utvikling av innhold. Disse workshopene dekker innhold for alle plattformer og i alle sjangre, og arrangeres over hele Norge.

Utviklingsarbeidet er alltid innrettet mot en målgruppe, å skaffe innsikt i den aktuelle målgruppen og å lage historiefortelling som treffer publikum. Disse workshopene har resultert i stadig flere publiserte prosjekter.

Humor

I humorsjangeren har titler som «Helt Ramm Alpestreker», «Førstegangstjenesten» og podkasten «Friminutt» vært sentrale i året 2019. «Friminutt» ble nylig kåret til Norges største podkast. Serien «Førstegangstjenesten» har et seersnitt på over to millioner. «Helt Ramm Alpestreker» var innrettet mot mange publiseringsplattformer under utviklingen og har levert mye innhold til bl.a. sosiale medier. Enkeltinnslag har hatt opptil 45 millioner brukere.

Suksess-duoer: Nicolay Ramm og Robin Bryntesson i «Helt Ramm Alpestreker» og Herman Flesvig og Mikkel Niva i podkasten «Friminutt».

Nyheter for unge

Nyhetsformidlingen til NRK er også stadig under utvikling. I 2019 ble det etablert flere nye titler som skulle hjelpe denne delen av kjernevirksomheten til å nå et bredere publikum. En erkjennelse var at NRKs nyhetstilbud ikke appellerte nok til yngre målgrupper, nærmere bestemt 17-åringen. Derfor ble det gjort et større utviklingsarbeid for å møte behov i denne målgruppa. Prosjektet N17 ble resultatet av dette arbeidet. Prosjektet leverte i 2019 nyheter via NRK Nyheters Youtube-kanal og på Instagram.

En annen nyskapning var debattkonseptet «Einig?». I dette programmet foregår diskusjoner om viktige temaer helt uten krangler og uten forberedte talepunkter. Dette utviklingsarbeidet førte også til at programmet ble et undervisningsopplegg for NDLA (Nasjonal Digital Læringsarena) i videregående skole.

Det har også blitt satt i gang store utviklingsprosjekter for fornyelse av Dagsrevyen, Distriktsnyhetene, utenrikssendingene og radionyheterne. I forbindelse med Nyhetsdivisjonens og P3s dekning av kommunevalget 2019 ble det utviklet en rekke nye innholdstilbud, både lineært og digitalt. NRK Supers partilederdebat var også et nytt tilbud som vakte begeistring blant både publikum og politikere.

Radioinnhold

I 2019 har det også vært lagt vekt på utvikling av radioinnhold. For eksempel ønsket P2 og Kulturredaksjonen å fornye kulturinnholdet til NRK, samtidig som P3morgen hadde behov for nyutvikling med nye programledere. Både valg av programleder og innholdet i sendingen gikk gjennom flere runder utviklingsworkshops, alle med et utgangspunkt i innsikt om publikums behov. Sluttproduktet førte til at Mona B. Riise ble programleder for Kulturstripa, samt at Adelina Ibishi og Martin Lepperød ble programledere for P3morgen.

Eventer

NM-veka er et eksempel på både produksjon og innhold som er nytt for det norske folk. Her samles Norgesmesterskap i mange mindre idretter til et felles stort event, som igjen fører til at seerne blir kjent med nye idretter. Det var 19 forskjellige idretter som ble sendt direkte, og det blir formidlet 39 idretter gjennom hele arrangementet. Derved ble dette NRK Sports største TV-produksjon i 2019 og en viktig innovasjonsarena for både historiefortelling og teknologiutvikling.

Utviklingsavdelingen har også bidratt til andre eventer, som konsertproduksjoner med NRK klassisk ønskekonsserter (**bildet t.h.**) og Oslo-filharmoniens sommerkonsert. Her skal også Idrettsgallaen nevnes, NRKs største prisutdelingsshow. I tillegg til å utvikle ny interaktivitet, har man også utviklet nye kvalitative og kvantitative målemetoder rundt Idrettsgallaen for å måle det totale avtrykket prosjektet setter i form av interesse og omdømme.

I løpet av 2019 har NRK arrangert en rekke andre faglige evenementer. Disse forskjellige samlingene setter i gang nye utviklingsprosesser og fører til kompetansedeling på tvers av avdelinger og divisjoner. Det har blitt arrangert (både interne og eksterne fagdager, seminarer, interne pitchedager, innovasjonsdag for eksterne mediebedrifter, podkastdag, en rekke idéfestivaler, samt interne nettverkssamlinger som Eventklynge og Masterclass for prosjektledere. Kunnskapen brukes videre inn i mange utviklingsprosjekter.

Økt samfunnsverdi

For at NRK skal være relevant for et bredt publikum hver dag, er det viktig med sjangerbredde i innholdet. Underholdning og andre evenementer favner mange, og bidrar til at NRK kan være en samlende fellesarena. I våre publikumsundersøkelser kommer det fram et tydelig behov for å kunne samle familien i helgene. Spesielt unge mennesker trenger rom for avkobling fra prestasjonspress og forventninger i hverdagen. Det er vårt mål at publikum også innenfor disse områdene skal oppleve en distinkt NRK-kvalitet og tydelig allmenkringkasterprofil.

Eksempler på hvordan NRK jobber med dette er:

- «Kongen av Gulset» – moro med mening: Gjennom varme og nostalgiske humor-øyeblikk er ønsket å skape fellesskapsfølelse og aksept, minske forskjellene og polariseringen i samfunnet, bryte ned fordommer og bringe oss alle nærmere hverandre.
- «Alle mot 1» – underholdning for hele familien: Det direktesendte underholdningsprogrammet setter hele familiens evne til logisk tekning på prøve, når både barn og voksne blir invitert til å gjette på utfallet av en rekke morsomme eksperimenter. Her samles familien om en felles opplevelse og inviteres til deltakelse gjennom den interaktive mobil-appen.
- NRKmP3 – musikkkanal og litt mer: NRKs radiokanal for tenåringer, med flerkulturelle og norske radioprofiler som innimellom norske og internasjonale hits gir unge folk tilhørighet, senkede skuldre, trygghet på egen verdi og inspirerende møter med personer som er viktige for målgruppa.

Det er i stor grad det etterlatte inntrykket hos publikum som avgjør om vi lykkes med ambisjonen om økt samfunnsverdi. Vi måler derfor dette i en løpende profilundersøkelse. Den viser blant annet følgende (oppgitt i andel som svarer 'meget/ganske enig'):

- NRK er viktig for samfunnet: 77 prosent
- NRK tilbyr innhold av høy kvalitet: 76 prosent
- NRK tilbyr troverdige nyheter, informasjon og dokumentarer: 90 prosent
- NRK tilbyr unikt innhold: 59 prosent

Hele profilundersøkelsen for 2019 ligger som eget vedlegg til denne rapporten.

Underholdning som samler: Bilal Saab i «Stjernekamp», Selda Ekiz og Ole Røfslrud i «Alle mot 1», Pål Anders Ullevålseter, Kine Olsen og Glenn Solberg i «Mesternes mester» og MGP-vinnerne KEiINO.

NRK Skole

NRK Skole tilbyr innhold tilrettelagt for skoleverket. Målgruppen er lærere, og bruken av tilbudet fordeler seg jevnt mellom lærere i grunnskolen og videregående skole.

NRK Skole bearbeider innhold produsert i hele NRK og kobler det til konkrete læringsmål i skolens læreplanverk. I tillegg produserer NRK Skole eget innhold, gjerne sammen med eksterne samarbeidspartnere. Til sammen har NRK Skole rundt 7000 klipp tilgjengelig, som bidrag til undervisningen på de fleste trinn og i de fleste fag. Gjennom bred kontakt med lærerne, på konferanser, i fokusgrupper, via nyhetsbrev og sosiale medier, sørger NRK Skole-redaksjonen for å være tett på lærernes behov.

Nye læremål

I 2019 har NRK Skole forberedt seg på innføringen av nye læreplaner med helt nye læremål. Blant annet har NRK Skole laget 50 korte animasjonsfilmer om livsmestring og psykisk helse. Dette er et viktig og tverrfaglig tema i de nye læreplanene som gjelder fra høsten 2020.

Et annet aspekt innen livsmestring er personlig økonomi. I løpet av 2019 ferdigstilte NRK Skole et prosjekt med 40 filmer som forklarer begreper innen personlig økonomi på en enkel måte. Her får ungdommene gode tips om alt fra lån, budsjett og skatt til hvordan man setter opp en arbeidsavtale og hva du bør tenke på når du kjøper din første bruktbil.

NRK Skole har også påbegynt et stort prosjekt om bærekraftig utvikling, et av de andre tverrfaglige temaene i fagfornyelsen. Dette arbeidet fortsetter i 2020 med lansering av 40 filmer før skolestart etter sommeren. Prosjektet er et samarbeid med den eksterne miljøstiftelsen LOOP.

Musikk, programmering og sjakk

Prosjektet Musikkparken, med pensum for musikkfaget i videregående skole, er bygget ut med 130 korte filmer som presenterer instrumenter og musikkproduksjon på en lettfattelig måte.

super:bit

NRK Skole er med på Super:bit, et samarbeid med Vitensenterforeningen, Lær Kidsa Koding og NRK Super. Alle sjetteklassinger i landet skal få sjansen til å lære seg å programmere med hjelp av micro:bit og mye ekstra utstyr. Dette er et stort prosjekt som varer i tre år. Mye produksjon er gjort i 2019, med publisering og markedsføring i 2020.

Det kom også en ny versjon av «Sjakkskolen» på NRK Skole i 2019.

Interaktiv deltakelse

I 2019 har nrk.no videreutviklet quiz-formatet, som benyttes både til læring og underholdning. Publikum kan få testet sine kunnskaper rundt et stort antall temaer, fra språk, geografi og natur til musikk, film, litteratur og sport. Quizer om aktuelle tema i nyhetsbildet er også populære. Humoristiske «Test deg selv»-quizer om hvem man er i ulike NRK-programmer, skaper engasjement og deles hyppig i sosiale medier.

NRKs valgomat ble brukt 1,8 millioner ganger fram mot valgdagen (se også om Valg 2019 i kapittel 4).

NRK Sport lanserte i 2019 et såkalt managerspill der man kan sette opp lag til ulike mesterskap. I spillet «100 meter quiz» kunne man gjette på ulike spørsmål om de nominerte til Idrettsgallaen.

I sesong 2 av lørdagsunderholdningen «Alle mot 1» viste seerne fortsatt stort engasjement i bruken av den spesialutviklede appen. Den brukes til å gjette på ulike oppgaver i konkurranse mot deltakeren i studio.

NRK Super har et utvalg av gratis spill for sin målgruppe og bruker dessuten Svar-o-meter-appen, der barna blir invitert til å ta stilling til små og store spørsmål.

4. Nyhets- og aktualitetsdekningen

§ 41 NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper. Tilbudet skal gjenspeile det mangfoldet som finnes i befolkningen.

§ 42 NRK skal bidra til økt kunnskap om internasjonale forhold.

§ 49 NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- Nasjonale og internasjonale nyheter.
- Fakta- og bakgrunnsinformasjon for nyheter, debatt og aktuelle samfunnsspørsmål.

§ 26 NRK skal ha en bred og balansert dekning av politiske valg. Samtlige partier og lister over en viss størrelse omtales normalt i den redaksjonelle valgdekningen.

§ 27 NRK har som oppgave å avdekke kritikkverdige forhold og bidra til å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre.

Først – med hele bildet

«Først – med hele bildet» er den strategiske føringen for NRKs nyhetsarbeid. Det innebærer å gi en grundig og balansert dekning av det løpende nyhetsbildet, oppdatere publikum på de viktigste nyhetssakene til enhver tid og sette dagsorden med egensaker.

NRK har i 2019 prioritert å styrke arbeidet med avdekkende og undersøkende journalistikk som engasjerer og setter nasjonal dagsorden.

Av saksområder ble f.eks. klimakrisen løftet fram som et prioritert område, noe som resulterte i betydelig flere klimanyheter i 2019. NRK har også satset mer på å treffe flere unge med nyhetsinnhold.

På radio er NRK P1 beredskapskanal og gir løpende nyhetsoppdatering regionalt og nasjonalt når nyhetsbildet krever det. NRK P2 tilbyr nyhetsfordypning, kommentarer og analyse av aktuelle hendelser, mens NRK Alltid Nyheter gir egne nyhetsoppdateringer, i tillegg til å samsende nyhetsflater på andre kanaler, både på radio og TV.

I 2019 ble Nyhetsmorgen på NRK P2 (kl. 06:30 – 09:00) også en TV-sending slik Dagsnytt 18 har vært over flere år. På slutten av året kom også nyhetene med nyhetspodkasten «Oppdatert». Den lages flere ganger i uken for unge voksne som har behov for å holde seg oppdatert på nyheter. NRK har også eksperimentert med å tilby egne nyhetsoppdateringer for smarthøytalere i 2019.

Journalistikk som gir håp

Løpende nyhetsoppdatering og gravende journalistikk er to av grunnpilarene i NRKs nyhetsdekning. Den tredje er løsningsorientert journalistikk. Undersøkelser viser at altfor mange blir nyhetsunnvikere fordi konflikt, skandaler og elendighet får for stor plass. Det gjelder ikke minst unge mennesker, som i dag har mindre fremtidstro enn før. NRK Nyheter jobber målrettet for å finne historiene, menneskene og ideene som gir inspirasjon og håp.

Et eksempel er reportasjen fra Ghana om kampen for å gjøre hovedstaden Accra til Afrikas reneste by. Fra Berlevåg fikk vi historien om hvordan innbyggerne reddet lokaldemokratiet. Karoline på 23 år fortalte om hvordan hun jobbet seg ut av årelang ensomhet, og vi hørte om 13 år gamle Sander som samlet inn titusener til julegaver til Frelsesarmeen.

N17

NRKs prøveprosjekt N17 har som visjon «å hjelpe 17-åringen til å forstå verden, hverandre og seg selv ved å tilby et nyhetsunivers som er deres eget. Et fellesskap uten tabuer med innhold som utfordrer, begeistrer, underholder, fanger drømmer og gir håp». En egen redaksjon i nyhetsdivisjonen har som en del av N17-prosjektet produsert og publisert nyhetsinnhold rettet mot ungdom i aldersgruppen 13 - 19 år.

Dagsrevyens profiler. F.v. Ingild Bryn, Rima Iraki, Cato Husabø Fossen, Yama Wolasmal, Nina Owing, Ingerid Stenvold, Atle Bjurstrøm.

På TV er Dagsrevyen, Dagsrevyen 21 og Kveldsnytt fortsatt de sentrale hovednyhetssendingene. NRK har endret programtilbudet ved å utvide de eksisterende nyhetssendingene eller tilbudt ekstra nyhetssendinger når nyhetsbildet har krevd dette. «Debatten» ble utvidet til to sendinger ukentlig mot slutten av 2018 og dette ble opprettholdt gjennom hele 2019.

Ved aktuelle nyhetshendelser er målet at det skal gå maksimum nitti sekunder fra NRK bestemmer seg til å gå på med egen sending for mobil/nett, til de er på lufta. Gjennom det prioriterte prosjektet «Mobil først» har NRK Nyheter i 2019 styrket satsingen på videofortellinger og «breaking news» tilpasset mobilen.

Nyhetsdivisjonen dekker de løpende sakene til TV, radio og nett i tett samarbeid med Distriktsdivisjonen. Det er også samarbeid med andre miljøer i NRK om undersøkende journalistikk og prosjekter som går i dybden.

Nyhetene hadde i 2019 også ansvaret for å produsere og overføre konfirmasjonen til kronprinsesse Ingrid Alexandra.

Store nyhetssaker

Her er noen av de største løpende nyhetssakene som NRK Nyheter prioriterte i 2019:

- Trygdeskandalen: Nav har siden 2012 feiltolket en EU-forordning slik at et stort antall personer feilaktig er dømt for trygdesvindel.
- Lørenskog-forsvinningen: Anne-Elisabeth Hagens uoppklarte forsvinning 31. oktober 2018 har vakt oppsikt også internasjonalt.
- Passasjerskip-drama: «Viking Sky» var nær ved å gå på grunn i Hustadvika.
- Terrorsaken i Bærum: Philip Manshaus drepte stesøsteren og skjøt mot personer på Al-Noor Islamic Centre i Bærum.
- Frode Berg-saken: Har vært en prioritert sak for NRK helt siden Frode Berg ble pågrepet for spionasje i Moskva i desember 2017 og til løslatelsen i november 2019.
- Trusselsakene mot Wara: Samboeren til justisminister Tor Mikkelt Wara ble mistenkt for selv å stå bak åtte trusselhendelser mot familien.
- IS-kvinnene: NRK fulgte de norske IS-kvinnene og deres barn tett i 2019 og har flere ganger vært inne i Syria og flyktningleirene.

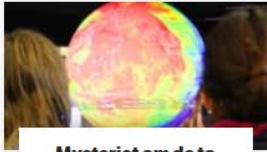
Et løft for klimainnholdet

I 2019 har NRK jobbet med å løfte klimainnholdet i NRK, både i form av en strategi for klimajournalistikken og en ny organisering av den redaksjonelle satsingen. NRK har etablert en nyhetsdesk i Oslo, der en koordinator og ni reportere skal jobbe med klimajournalistikk når de har vanlige dagvakter i Nyhetene. I tillegg har NRK opprettet en klimaredaksjon med dybdegrupper i Bergen og Trondheim.

Klima er et komplekst og kontroversielt felt å dekke. Derfor har NRK laget en strategi for klimajournalistikken som skal trygge journalistene og sikre godt innhold til publikum. Rådende klimaforskning viser at menneskeskapte klimaendringer finner sted. NRK er faktabasert, og vitenskapen fra FNs klimapanel skal derfor være utgangspunktet for dekningen.

Målet med NRKs klimajournalistikk er å sette alle i Norge i stand til å delta i klimadiskusjonene og gjøre gode valg, og på den måten styrke og utvikle demokratiet. De viktige debattene i samfunnet dreier seg om hvordan man skal tilpasse seg eller dempe oppvarmingen. De tre overordnede prinsippene for innholdet er at NRK skal forklare, engasjere og ansvarliggjøre. På siden nrk.no/klima samler NRK nå alle saker om klima og miljø.

LANGLESESAKER OM VÆR OG KLIMA ➔

 Moralisering med rette	 Nedlatende klimakamp	 Hva kan skje hvis den global oppvarmingen øker?	 Finst det ei framtid for Turid?
 Bruker data fra svartelistede værstasjoner: Krever at Meteorologisk institutt rydder opp	 Seks punkter som gir håp om at vi kan redde planeten	 Det er vannet norske klimaforskere frykter mest. 2017 viste hvorfor.	 Det smeller i Kristins golfkølle - i neste øyeblikk står flammene ut av beina hennes
 Iskantdramaet	 Her ser noen en stor sammensvergelse	 Forbereder verdens største eksperiment	 Den store russiske klimanekten
 Temperatur-trøbbel	 Mysteriet om de to varme gradene	 Oddvar har viet livet sitt til regnet	 Påskefløyten ble et iskaldt mareritt

Kunnskap om internasjonale forhold

Gjennom tilstedeværelse på alle kontinenter og i alle daglige sendinger, fra nyhetsmorgen på NRK P2 til Kveldsnytt på TV og døgnet rundt på nrk.no, jobber Utenriksavdelingen i NRK for å bringe verden hjem til Norge.

I tillegg til bidrag på alle plattformer i nyhetssendinger, gir Utenriksredaksjonen publikum spesialisert innhold gjennom Urix på TV, digitalt gjennom podkasten «Krig og fred» og på radio med Urix på lørdag.

Hege Moe Eriksen og Petter Oulie-Hauge i Urix.

Korrespondenter midt i begivenhetene

2019 var et år preget av store hendelser, og to fenomener som ga det samme utslaget: Store ansamlinger i gatene for å demonstrere. Det var året da ungdom over hele verden lot seg inspirere av Greta Thunbergs skolestreik for klimaet og samlet seg i gatene, mens andre demonstrerte mot korrupsjon og vanstyre i Teheran, Beirut, Bagdad og Santiago. I Paris samlet de gule vestene seg fortsatt til voldsomme protester mot myndighetene. I Hong Kong tilspisset konflikten seg mellom mange av byens borgere og måten fastlands-Kina styrte på.

NRKs korrespondenter i 2019, øverst f.v.: Roger Bruland (Berlin), Kristin Solberg (Beirut), Veronica Westhrin (Washington), Philip Lote (Brussel), Ida Titlestad Dahlback (Nairobi), Kjersti Strømmen (Beijing), Anders Magnus (Washington), Sidsel Wold (Istanbul), Øyvind Nyborg (London) og Jan Espen Kruse (Moskva).

Utenriksavdelingen i NRK har gjennom sitt korrespondentnett dekket disse hendelsene tett. Asia-korrespondent Kjersti Strømmen var på universiteter i Hong Kong da det ble stormet av politiet. Europa-korrespondent Philip Lote har truffet noen av dem som kan bli morgendagens ledere og som har ledet an i klimaprotestene.

Den store politiske hendelsen på vårt kontinent var Brexit-forhandlingene som til slutt munnet ut i en avtale om Storbritannias skilsmisse med EU. Korrespondent Øyvind Nyborg har fulgt denne politiske berg- og dalbanen i alle faser fra London.

2019 kommer også til å huskes for store terroraksjoner: Høyreekstremisme i New Zealand og islamistisk terror i Nairobi og Sri Lanka. Afrika-korrespondent Ida Titlestad Dahlback fikk terroren ubehagelig nær da den rammet hennes boligområde.

USA under Donald Trump har også fått stor oppmerksomhet. På utenriksfronten har han særlig markert seg med en handelskrig mot Kina og et forsøk på forhandlinger med Nord-Korea.

Et land som stod på randen i 2019 var Venezuela. President Nicolaus Maduro ble utfordret av opposisjonen, og en tid så det ut til å gå mot borgerkrig. Anders Magnus reiste til landet for å dekke krisen da den var på sitt mest akutte.

2019 var også året da IS offisielt mistet alle områdene de kontrollerte og det de kalte sitt kalifat opphørte å eksistere. Midtøsten-korrespondent Kristin Solberg oppsummerte det blant annet i en analyse under fanen «Urix forklarer» på nrk.no. Kalifatets fall satte også en annen debatt på dagsordenen: Hva skal skje med alle fremmedkrigerne? Den berørte oss i Norge og så å si alle land i Europa.

I all journalistikk prøver utenriksreporterne å være tett på dem som faktisk blir berørt. Storpolitikk og verdenshendelser, krig og fred er ikke abstrakte størrelser. De forsøker også å inne håp og positive signaler i det som for mange oppleves som en mørk virkelighet.

Internasjonale dokumentarer

NRK byr på et mangfoldig tilbud av dokumentarfilm fra inn- og utland. Dokumentarfilm og -serier har en sentral posisjon i NRK TV og i de lineære kanalene. Særlig NRK2 spiller en viktig rolle for internasjonalt innhold.

I 2019 har NRK sendt internasjonale serier som belyser samtiden, som «Heroinhandel», «Hva skjer, Europa», «Muren», «Silkeveien med Joanna Lumley», «Synkende byer», «Langs Ganges med Sue Perkins», «Middelhavet med Simon Reeve» og «Det nye Kina».

Serier som «Leaving Neverland» og «Surviving R. Kelly» har begge har satt dype spor i den internasjonale underholdningsindustrien.

NRK har også budt på historiske serier som gir viktig bakgrunn for vår egen tid, som «1979 – Big Bang for vår tid», «Romerriket», «Dynastiet Kennedy», «Draumen om månen» og «Castro, Cuba og revolusjonen»

Som en del av det faste Urix-tilbudet på TV er det også sendt ukentlige dokumentarfilmer som belyser og gir bakgrunn for nyhetsbildet. Blant årets Urix spesialsendinger har vært dokumentarer som: «Vår mann i Kairo», «Den nye abortkampen», «Mosuls tapte generasjon», «Jemen – Vestens blodige hender», «Mikael Gorbatsjov», «Irans militære mesterhjerne» og «Kleptokratane – milliardskandalen i Hollywood».

Kommune- og fylkestingsvalget 2019

Et kommune- og fylkestingsvalg handler om folks hverdag, hjemsted og framtid. NRKs ambisjon foran valget i 2019 var å gjøre de uinteresserte litt interesserte, de litt interesserte mer interessert og de veldig interesserte litt klokere. Slik ble det formulert i målplakaten for valgprosjektet. Den aller viktigste målgruppen var den med tradisjonelt lavest valgdeltakelse, andregangsvelgerne.

Radioen er umiddelbar, lokal og kommer tett på publikum i en valgkamp. Derfor ble radiokanalene i særlig grad brukt for å vise frem de ulike partiene, komme tett på folk og vise konsekvensene de forskjellige politiske løsningene ville gi. Ved å sende lokalkjente journalister og ofte hele sendeteam ut på veien og ut i kommunene, har Distriktsdivisjonens medarbeidere landet rundt kommet tett på folk, tett på velgerne og lokalpolitikkerne.

Tilstedeværelse

NRKs valgdekning i distriktene var preget av større lokal tilstedeværelse enn noen gang. Hvert av NRKs distriktskontorer satte sine kommuner på kartet med valgturneer, debatter, reportasjer og intervjuer. Mange hundre lokalpolitikere var med, men også vanlige folk kom til orde om sakene de var opptatt av.

Fylkesvalget var også sentralt i valgdekningen for NRK. Finnmark og Troms inviterte for eksempel listetoppene til det nye fylkestinget til debatt i den nye aulaen på Alta videregående skole. Hedmark og Oppland hadde møte med alle toppkandidatene til partiene som er representert på fylkestinget i dag.

Lokale meningsmålinger

Telemark fremhever som en suksess fra sin valgdekning blant annet at de gjennomførte meningsmålinger i alle kommunene. I Nordland samarbeidet NRK med Amedia om flere meningsmålinger. Flere distriktskontorer gjorde det samme, noe som igjen dannet grunnlag

for journalistikk lokalt. Mange brukte også lokale avisredaktører for å kommentere og derigjennom gjøre folk klokere og vise forskjeller mellom de ulike partiene.

Mediemangfold landet rundt

NRK samarbeidet med lokale og regionale mediehus gjennom valgkampen. (Se også kap. 2 om mediemangfold.) Som på valgnatta i Østfold og i Bodø. NRK i Nordland samarbeidet med lokale mediehus og inviterte alle politiske partier til en stor samlevake. Dette bidro til å speile ulike politiske løsninger og perspektiv.

Det var en rekke samarbeid med aviser o.l. rundt lokale folkemøter, som i Troms der fiskeri og klima ble satt på dagsorden på folkemøtet på Husøy, sendt på NRK2. Redaktører og andre avismedarbeidere ble brukt både som debattledere/medprogramledere og kommentatorer lokalt.

Valgomaten

NRKs valgomat ble laget av journalister og utviklere i NRK våren 2019. Den ble lansert i midten av juni, i god tid før kommune- og fylkestingsvalget. Brukerne fikk ta stilling til en gruppe lokalpolitiske påstander, unike for hver kommune, i tillegg til noen spørsmål av mer ideologisk karakter. Hensikten var å plassere brukeren i et politisk-ideologisk landskap som kunne gjøre selve valget mer oversiktlig.

Målet med valgomaten var å lære velgerne om valget og aktuelle saker i hjemkommunen. Alle spørsmålene var utstyrt med forklaringstekst og synliggjøring av hvordan partiene sto i hvert enkelt spørsmål. «Hvem fikk du på topp»-effekten var ment som en sekundær drivkraft.

NRK skal gi samtlige partier og lister over en viss størrelse omtale i den redaksjonelle valgdekningen. I valgomaten inkluderte NRK 163 partier og lister over hele landet. På den måten klarte NRK å synliggjøre bredden i kommune- og fylkestingsvalget.

Samtlige lister som stilte til valg, fikk muligheten til å være med i valgomaten. NRK hadde direkte dialog med partiene for å sikre at alle kjente seg riktig framstilt, men beholdt samtidig den redaksjonelle friheten når det gjaldt partienes plassering. I noen få tilfeller hendte det at det var uenighet med partilista om de for eksempel var «litt enig» eller «helt enig» i en påstand. Det meste ble løst med dialog. Til sammen var det kun 10 lister som valgte å stå utenfor, mens 163 altså var med.

Valgomaten ble tatt over 1,8 millioner ganger fram til valgdagen, noe som er en solid rekord.

Måling

NRK gjennomførte en egen analyse av valgdekningen i radio, TV og nett, på tvers av riks- og distriktsinnhold, i perioden 12. august til 12. september. Formålet var å få et bilde av balansen i NRKs dekning av kommune- og fylkestingsvalget, både når det gjaldt fordeling av taletid mellom partiene, fordelingen av kjønn og hvilke temaer som ble behandlet.

Målingen ble gjennomført praktisk slik:

- 1) Nett:** Alle relevante artikler publisert under saksunivers nrk.no/valg2019. Artikler på nrk.no har ingen navn på intervjuobjekter i egne felter, bare som fritekst, derfor er ingen personer med i den oversikten. 89 relevante artikler inngår i saksuniverset.
- 2) Radio:** Nyhetsmorgen, Dagsnytt 18, Politisk valgkvarter, valgdekning i noen distriktssendinger. 131 programmer inngår i grunnlaget.
- 3) TV:** Dagsrevyen, Supernytts partilederdebat, Valgstudio, Valg-2019, «Einig?», Brennpunkt, valgdekning i noen distriktssendinger. 212 programmer inngår i grunnlaget.

I analysen ble det kun tatt med personer som har uttalt seg i en sak eller som er intervjuet i en sak. Det vil si at reporter, intervjuer, journalist og lignende ikke inngår i grunnlaget.

Parti er registrert der personen representerer et parti, ikke basert på hva gjesten stemmer. Kjønn er registrert på alle. Ungdomspolitikere ble lagt til moderpartiet.

Metodikken var dessverre ikke direkte overførbart til å telle tema i dekningen, siden det sjelden er et enkelt tema som dekkes. Det var krevende å vurdere hva saken handlet om ut ifra en på forhånd definert liste med temaer, men det var likevel mulig å se et mønster og overordnet vurdere de mest behandlede temaene.

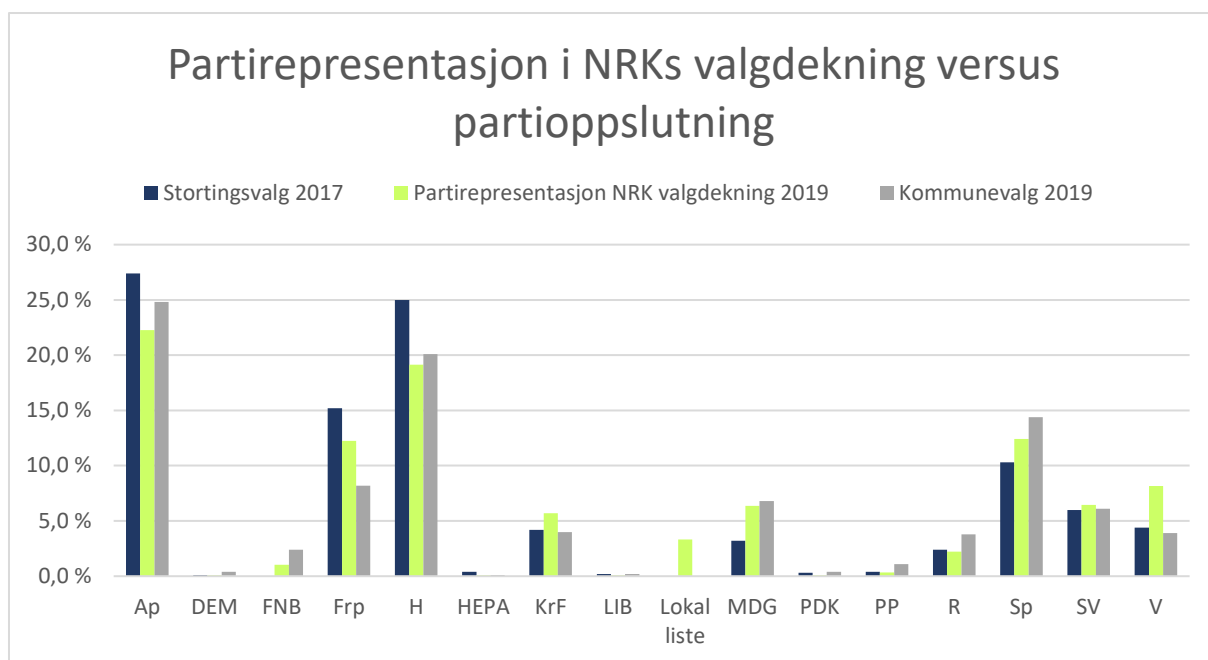
Resultat

Tellingene viste for det første at de to største partiene, Arbeiderpartiet og Høyre, hadde høyest representasjon og at partilederne også gikk oftest igjen som kilder.

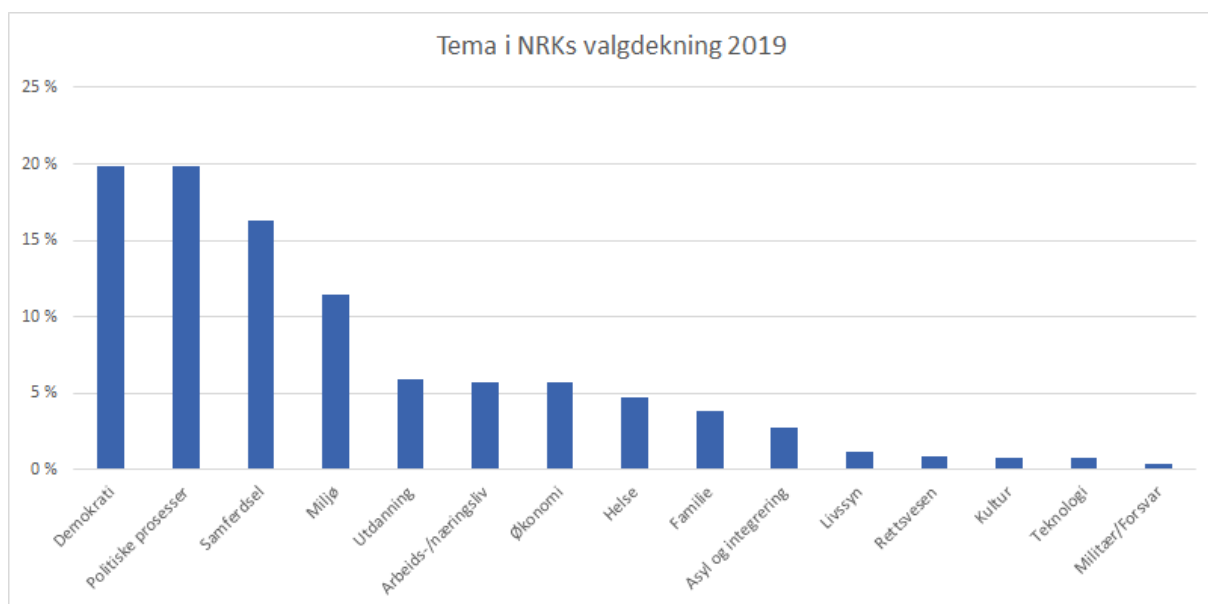
Kjønnsbalansen var rundt 60/40 i prosentfordeling mellom menn og kvinner i den totale dekningen. Kun én programserie hadde flere kvinner enn menn; «Einig» med 44/55 prosentfordeling menn og kvinner.

Den høyeste andelen av saker NRK tok opp, handlet om demokrati (hvordan stemme, valgbarometer, resultater m.m.) og politiske prosesser (politiske samarbeid og maktkamper, politikere som går av m.m.). Samferdsel, miljø og utdanning var størst blant de politiske temaene NRK har behandlet.

Fordelingen mellom partitilhørighet hos medvirkende i de registrerte valgsendingene, sammenlignet med valgresultater 2017 og 2019:

Basert på datagrunnlaget vi har om tema (som er langt fra komplett) er fordelingen slik:

Undersøkende journalistikk

NRK har de siste årene satset mer på undersøkende journalistikk. Det er et tydelig mål å nå ut med dette på alle plattformer og særlig å nå unge grupper med samfunnsvesentlig journalistikk, på en måte som bidrar til mediemangfold og samfunnsopplysning.

Innafor – selvmord på Instagram

Gjennom et stort nettprosjekt og to TV-dokumentarer i unge-voksne-serien «Innafor» har NRK avdekket et hemmelig nettverk på Instagram, der unge jenter deler vonde tanker og følelser

om depresjoner, spiseforstyrrelser, selvskading og selvmord. NRK avslørte at minst 16 norske jenter i Instagram-nettverket endte med å ta sitt eget liv.

Forumet skulle være et sted hvor jentene kunne snakke fritt og dele sin fortvilelse med likesinnede, men sporet av og ble et sted der de påvirket hverandre med grufulle selvskadingsbilder, metoder for selvmord, selvmordsforsøk – og sågar selvmord, inne fra en institusjon.

Søkelys på helsevesenet

Når helsevesenet gjør feil, får det alvorlige følger for de berørte. I flere prosjekter har NRK rettet søkelyset mot dette. Brennpunkt-redaksjonen fikk innsyn i 13 millioner regninger fra spesialister med avtale med staten. Analysen av materialet og krevende redaksjonelt kildearbeid viste at enkeltleger tjente millioner på kreativ kodebruk, og at enkelte leger drev overbehandling. Noen av sakene var svært alvorlige, med feilbehandling og overdreven medikamentbruk som også hadde resultert i dødsfall. Søkelyset har ført til at det er iverksatt gransking og regelendringer.

Våren 2019 avslørte NRK at sykehuset i Flekkefjord i en årrekke hadde latt leger uten spesialistutdanning gjennomføre operasjoner. En rekke pasienter hadde blitt skadd etter feiloperasjoner og endt opp som uføre. Flere av dem måtte opereres på ny, en av dem måtte amputere. Noen hadde blitt operert selv om de var friske. Tross omtalen fortsatte både operasjonene og klagene – frem til NRK publiserte en ny artikkel om de nye klagene i januar 2020. Dagen etter ble den mest involverte legen tatt av alle operasjoner.

Bomselskap-avsløringer

Bompenger var et hett tema i Norge i valgåret 2019. NRK rettet søkelyset mot den stortingsvedtatte bomreformen fra 2015, som innebar at et 60-talls bomselskaper ble til seks store, fylkesdrevne selskaper. NRK avslørte en lite edruelig kostnadsbruk og at en av bomsjefene hadde leid inn en eks-kollega som konsulent. Det kom også fram at ledelse og ansatte i bomselskapet Ferde jobbet på si for sitt eget tidligere selskap, og at bomsjefen i Bergen i tillegg var sentral i det tidligere selskapets forsøk på å bedrive skatteinnkreving i Kongo. Flere granskninger ble iverksatt, det ble konkludert med at innkjøpsreglene var brutt og at oversikten over bindinger og bistillinger var for dårlig. Både ledelse og styre fikk krass kritikk.

Vilkårlig eiendomsskatt

NRK gjennomførte i 2019 et epokegjørende dataprojekt om eiendomsskatt. Samtlige bolig- og fritidsboligeiendommer ble matet inn i en database. For første gang fikk publikum, via NRKs tjeneste, oppfylt den lovhjemlede forutsetningen for eiendomsskatt: Å kunne sammenligne sin skatt med andres i Norge. Databasen viste at skatten ble svært vilkårlig utregnet. De rike slipper billigere – takstmodellene som

brukes i flere kommuner underskatter grovt de dyreste eiendommene. Kommunene kompenserer for lavere skatteinngang ved å takserer opp innbyggernes eiendommer. Og til sammen har kommunene brukt over 350 millioner kroner på slike retakseringer – ofte utført av ufaglærte.

Barn uten rettssikkerhet

Myndighetene har vedtatt at det er en prioritert oppgave å sørge for at barn ikke blir utsatt for vold og overgrep. I et omfattende granskingsprosjekt har NRK avslørt at barns rettssikkerhet har store svakheter. En rekke anmeldelser blir raskt henlagt. I andre saker tar etterforskningen lang tid. I halvparten av sakene har gjerningspersonene fått strafferabatt fordi saksbehandlingen har vært for lang. I dette prosjektet rettet NRK også søkelyset mot rettssikkerheten til foreldre som blir beskyldt for å ha filleristet sine barn slik at de døde.

Sjokkerende matsvinn

I prosjektet «Matsjokket» rettet NRK søkelyset mot et svært alvorlig miljøproblem: matsvinn. Serien dokumenterte at spiselig mat systematisk vrakes, dumpes og kastes. Serien engasjerte bredt og ansvarligjorde både næringen, matvarekjedene, politikere og forbrukere i å finne gode løsninger på et veldig lavhengende klimatiltak: Å halvere matsvinnet i Norge. Journalistikken har ført til en større bevissthet og kunnskap hos publikum, og regelendringer som skal sikre mindre matsvinn.

Farlig arbeidsmiljø

NRK har over en lang periode gransket arbeidsforholdene i Oslo kommune. Det ble avdekket over 250 000 brudd på ulike bestemmelser i arbeidsmiljøloven. Lovbruddene gikk ut over både ansatte og brukere. I Sykehjemetaten avdekket NRK at medarbeidere hadde jobbet over 17 timer i strekk, til fare for pasientene. Både kommunerevisjonen og arbeidsmiljøetaten har iverksatt granskninger.

I prosjektet «Søppelsmuglerne» avslørte Brennpunkt systematisk og omfattende smugling av utrangerte kjøretøy fylt opp med ulovlig el-avfall fra Norge til Afrikas vestkyst. Varene havnet på enorme søppelfyllinger med forgiftende utslipp og helsefarlig arbeidsmiljø som resultat.

Søkelys på dyrevelferd

Sammen med et eksternt produksjonsselskap publiserte NRK Brennpunkt-dokumentaren «Griseindustriens hemmeligheter». Ved hjelp av skjult kamera og lang tilstedeværelse i mange norske grise fjøs, viste dokumentaren gjentatte og systematiske regelbrudd og kritikkverdige holdninger hos bøndene. Visningen førte til en bred og intens debatt om dyrevelferd i matproduksjonen vår.

I et annet redaksjonelt prosjekt som fikk store konsekvenser, rettet NRK søkelyset mot dyrevelferdens tilsynsmyndighet – Mattilsynet. Gjennom flere saker avdekket NRK svikt i tilsynets rutiner, i den grad at en bonde urettmessig ble forsøkt fratatt retten til å drive. Avsløringene førte til granskninger både av dette tilfellet og av tilsynets rutiner, med grov kritikk som resultat. Mattilsynets direktør måtte gå fra stillingen, og tre andre ansatte ble suspendert under granskningen.

Og for første gang gjennomførte NRK i 2019 et større undersøkende journalistikk-prosjekt sammen med en ekstern mediebedrift som er medlem i Landslaget for lokalaviser. I samarbeid med Dølen, en avis med under 4000 abonnenter, ble det avslørt hva som egentlig skjedde da høyfjellshotellet Rondablikk gikk fra turistikon til akuttmottak for flyktninger i løpet av noen dager høsten 2015 – og hvem som tjente på det. Det ble en historie om Norge.

5. Distriktene

§ 20 NRK skal reflektere det geografiske mangfoldet i Norge og ha et godt lokalt tilbud. NRK skal være til stede i alle fylker.

§ 32 NRK plikter å tilby innhold som er produsert i og tar utgangspunkt i distriktene. NRK skal ha distriktssendinger alle hverdager.

§ 49 NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- Et eget regionalt nyhets- og innholdstilbud.

Å være tett på publikum og bidra til å binde Norge sammen, er kjernen i oppdraget til distriktsvirksomheten i NRK. Hver dag jobber 900 medarbeidere fordelt på 43 ulike steder rundt om i landet for å innfri dette oppdraget innen nyheter og programproduksjon, for et lokalt og nasjonalt publikum.

Tilpasning til regionreformen

NRK har siden oppbyggingen av distriktstilbudet på 1970-tallet hatt en struktur tilsvarende fylkesinndelingen. Noen steder har et distriktskontor hatt ansvar for flere fylker. I lys av regionreformen som trådte i kraft fra januar 2020, var det derfor naturlig for NRK å tilpasse virksomheten til de nye fylkene, med en vurdering av både innholdstilbud og organisasjon i disse områdene.

Tilpasninger i innholdstilbudet er nærmere beskrevet under. Når det gjelder organisasjonsstrukturen, besluttet NRK mot slutten av 2019 å følge de nye fylkesinndelingene slik at NRK har en organisatorisk enhet i hvert fylke med ansvar for de ulike lokaliseringene. I Oslo og Viken valgte NRK en felles, organisatorisk enhet for de to fylkene. Den nye strukturen innebærer ikke færre lokaliseringer enn tidligere, men at NRK går fra å ha 15 til å ha følgende 10 organisatoriske enheter:

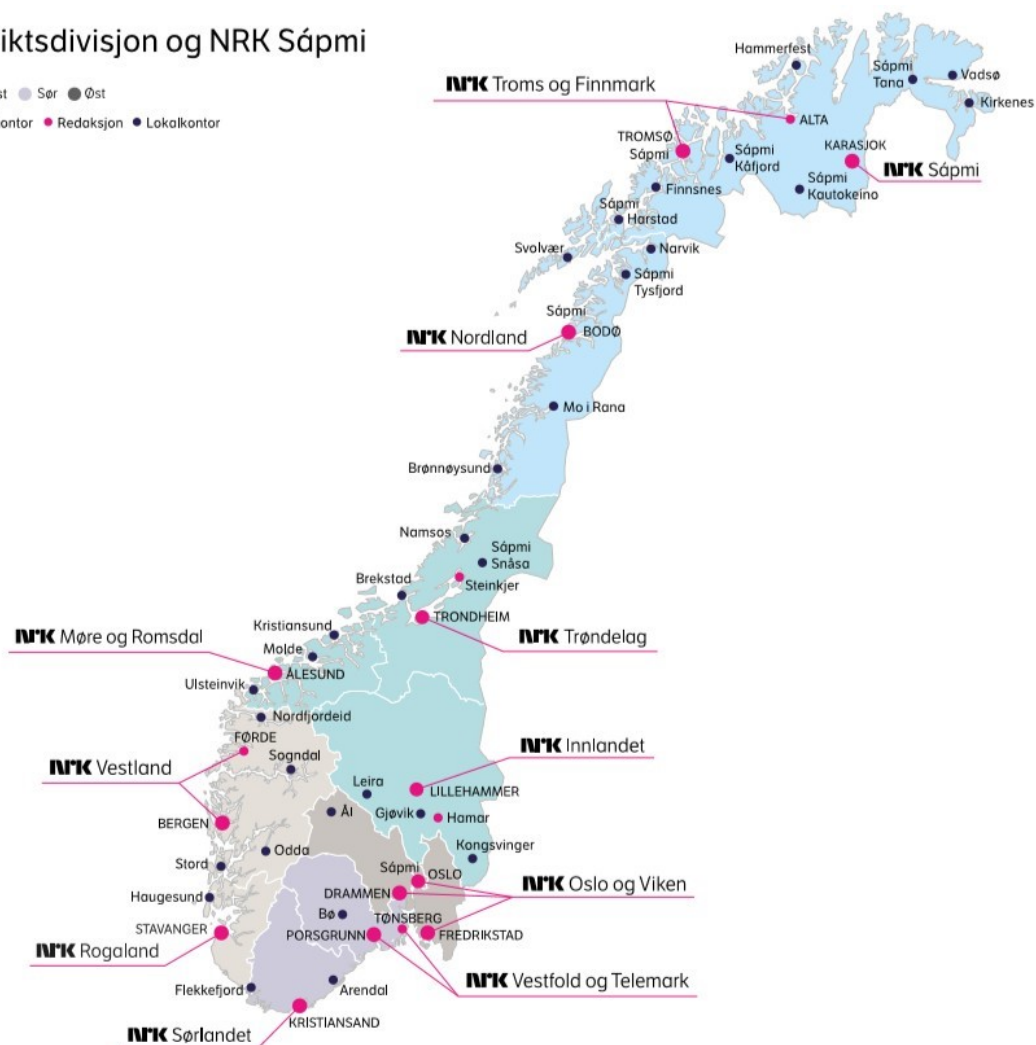
- NRK Troms og Finnmark: Hovedkontor i Tromsø, redaksjoner og lokalkontorer i Harstad, Finnsnes, Alta, Hammerfest, Vadsø og Kirkenes.
- NRK Nordland: Hovedkontor i Bodø, og lokalkontorer i Brønnøysund, Mo i Rana, Svolvær og Narvik.
- NRK Trøndelag: Hovedkontor i Trondheim, og lokalkontorer og redaksjoner i Steinkjer, Namsos og Brekstad.
- NRK Innlandet: Hovedkontor på Lillehammer, og redaksjoner og lokalkontor på Hamar, Gjøvik, Kongsvinger og Leira.
- NRK Møre og Romsdal: Hovedkontor i Ålesund, og lokalkontor i Ulsteinvik, Molde og Kristiansund.
- NRK Vestland: Hovedkontor i Bergen, og redaksjoner og lokalkontor i Førde, Nordfjordeid, Sogndal, Odda og Stord.
- NRK Rogaland: Hovedkontor i Stavanger, og lokalkontor i Haugesund.

- NRK Sørlandet: Hovedkontor i Kristiansand, og lokalkontor i Flekkefjord og Arendal.
- NRK Vestfold og Telemark: Hovedkontor i Porsgrunn, og redaksjon i Tønsberg og lokalkontor i Bø.
- NRK Oslo og Viken: Her er hovedkontor ikke besluttet, men distriktskontoret har avdelinger i Oslo, Fredrikstad, Drammen og Ål.

NRK er med andre ord til stede og lager innhold fra 43 ulike steder i landet. I tillegg kommer avdelingene til NRK Sápmi. Den redaksjonelle tilstedeværelsen framgår av dette kartet, der de nye fylkene er inntegnet.

NRKs distriktsdivisjon og NRK Sápmi

Nord Midt Vest Sør Øst
 Sendested/distriktskontor Redaksjon Lokalkontor

Produksjon i distriktene

Distriktsdivisjonen i NRK har et tredelt innholdsoppdrag: Å levere nyheter, å ha et lokalt og regionalt programtilbud og å produsere for NRKs nasjonale programtilbud.

Nyheter

Redaksjonene og lokalkontorene er viktige for NRKs samlede dekning av større nyhetshendelser, lokalt og nasjonalt. Et eksempel er situasjonen da cruiseskipet «Viking Sky» var nær ved å forlise på Romsdalskysten. Journalister og fotografer fra NRKs lokalkontorer i

Molde og Kristiansund var raskt til stede for å rapportere fra hendelsen. De sørget da både for oppdateringer om siste nytt for et lokalt og et nasjonalt publikum – på radio, tv, nett og mobil.

Syed Ali Shahbaz Akhtar mottar NRKs journalistpris 2019 av kringkastingssjef Thor Gjermund Eriksen.

Shahbaz fikk prisen for avsløringene om at Mattilsynet hadde fabrikkert opplysninger om brudd på dyrevelferdsloven samt dokumentaren «En søsters kamp».

Slike eksempler er det mange av gjennom et år, over hele landet. I tillegg har Distriktsdivisjonen det siste året prioritert flere ressurser til fordypende journalistikk, noe som har resultert i mange dagsordensettende nyhetssaker. Eksempler er NRK Rogalands avsløring av at Mattilsynet fabrikkerte bevis mot en bonde og NRK Innlandets saker om kritikkverdige forhold ved et sykehjem i Grue. Det er også etablert et nettverk for undersøkende journalistikk på tvers i NRK, der mange medarbeidere fra distriktskontorene er med.

Regionalt oppdrag

Det lokale og regionale programtilbudet består av daglige fjernsynssendinger på NRK1, de lokale radiosendingene i NRK P1 morgen og ettermiddag, og regionale nettsider på NRK.no med innhold for nett og mobil.

I 2019 har de regionale fjernsynssendingene blitt sendt på NRK1 klokka 18.50, 20.55 og 22.55 mandag til torsdag. Fredager har det vært det sending kl. 18.50. Sendingene har hatt følgende dekningsområder:

- Nordnytt: Felles for Troms og Finnmark
- Nordland: Egen sending
- Midtnytt: Sending for Trøndelag
- Møre og Romsdal: Egen sending
- Vestlandsrevyen: Fellessending for Sogn og Fjordane og Hordaland
- Rogaland: Egen sending
- Sørlandet: Fellessending for de to Agder-fylkene
- Østafjells: Fellessending for Buskerud, Vestfold og Telemark
- Østlandssendingen: Oslo og Akershus
- Østfold: Egen sending
- Østnytt: Fellessending for Hedmark og Oppland.

På radio er sendestrukturen forskjellig fra TV. I NRK P1 har distriktskontorene hatt lokale morgensendinger klokka 06-09 og ettermiddagssendinger 14-17 på alle hverdager. Lørdagene er det lokale nyhetsoppdateringer på morgenen fra distriktskontorene.

I 2019 var det lokale radiosendinger fra Finnmark, Troms, Nordland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Sørlandet, Vestfold, Telemark, Buskerud, Oslo og Akershus, Østfold og Innlandet. På den måten kan NRK gi et godt, lokalt tilbud av nyheter, oppdateringer, meldinger, vei- og værforhold tett på folks hverdag.

Som beskrevet over, har NRK hatt en prosess i 2019 for å tilpasse distriktsvirksomheten til den nye fylkesinndelingen. Selv om antall organisatoriske enheter er forandret, har NRK i stor grad beholdt det samme innholdstilbudet som før. På radio er sendestrukturen som nevnt over, med unntak av en ny, felles ettermiddagssending på radio for Vestfold og Telemark.

På TV er den eneste forandringen at det er etablert en felles regional TV-sending for Oslo og Viken fra 2020. Omleggingen innebærer at Østfjells-sendingen er lagt om til en sending for Vestfold og Telemark, ettersom tidligere Buskerud fylke inngår i nye Viken.

På nett og mobil er distriktskontorene en svært viktig innholdsleverandør av nyheter og aktualiteter til NRK.no, og kontorene har samlet opplevd en betydelig vekst i bruken av innholdet gjennom året. Distriktskontorene har fylkesvise undersider til NRK.no, og disse er tilpasset de nye fylkene fra årsskiftet.

Nasjonal programproduksjon

Distriktskontorene leverer innhold til NRKs nasjonale tilbud på radio, nett, tv og mobile plattformer. De har et spesielt ansvar for livssyn, vitenskap, klima, natur og historier fra norsk hverdagsliv.

Divisjonens avdelinger leverer fordypende journalistikk, dokumentarer og innhold for barn. Divisjonen lager også de fleste av de riksdekkende programmene i NRK P1 og P1+. De største miljøene for riksproduksjon i divisjonen finnes i Tromsø, Trondheim, Bergen og Oslo.

Noen få av mange eksempler på fjernsynsproduksjoner er «113»-serien og barneprogrammer produsert i Tromsø, vitenskapsprogrammene «Newton» for barn og unge og underholdningsprogrammet «Tidsbonanza» i Trondheim. «Symesterskapet» og fredagsmagasinet «Norge rundt» er produsert i Bergen, og serien «Bosetterne» er laget ved NRKs distriktskontor i Oslo og Viken. Eksempler på nasjonale radiosendinger fra distriktskontorene er «Opptur», «Plassen», «Landsmøte», «Dagens» og «P.I.L.S».

6. Barn og unge

§ 22 NRK skal fremme barns rett til ytringsfrihet og informasjon, og skjerme barn mot skadelige former for innhold. NRK skal ha norskspråklige programmer for barn under 12 år, jevnlig norskspråklige programmer for unge, og jevnlig programmer for barn og unge på de samiske språkene.

§ 33 NRK skal ha daglige norskspråklige programmer for barn under 12 år.

§ 49 NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- Egenutviklet innhold for barn og unge.

Helt siden oppstarten i 2007 har NRK Supers målgruppe vært barn i alderen 2-12 år. I 2019 ble målgruppen utvidet til også å inkludere ettåringene. Profilen på NRK Supers samlede tilbud var omtrent som tidligere år: En blanding av nyheter, dokumentarer, dramaserier, arrangementer/kampanjer og noen nye sjangre som ble testet ut.

Norske barn ble tilbudt ni helt nye norske programserier, samt videreføring av en rekke kjente norske titler og en bredt sammensatt pakke av innkjøpt innhold.

TV for de minste

Undersøkelser, observasjoner og tilbakemeldinger fra publikum forteller oss at mange foreldre lar små barn se på tv. I 2019 valgte NRK Super å lage innhold også for de yngste barna – ettåringene. Med programserien «Minibarna» ønsker NRK å gi dem et trygt og norskspråklig tilbud som stimulerer evnen til å resonnerer, til språkutvikling og til lekende samspill med jevnaldrende. Det er barna selv og Fantorangens nye bleiesøsken Fantus som er hovedkarakterene i innholdet. Fargebruk, klippehastighet, lydbilde og antall elementer er tilpasset de yngste.

Spørsmålet om hvorvidt NRK bør lage innhold for så små barn ble grundig diskutert både internt og eksternt. Det er gode argumenter for at de minste barna ikke bør bruke mye tid foran en skjerm. Denne debatten har vesentlige fellestrekk med debatten om eldre barn og sosiale medier. For NRK som allmennkringkaster representerer begge debatter noen vanskelige dilemmaer. Vi har imidlertid valgt å forholde oss aktivt til realitetene. NRK Super ønsker å være til stede der barn faktisk er, med et kvalitetstilbud for dem. Så overlater vi til foreldre og foresatte å ta stilling til om og i hvilken grad de vil at barna deres skal benytte seg av tilbudet.

Ulik hverdag

I 2019 fortalte NRK Super mange historier om barn som har store utfordringer i livene sine. I serien «Unik» fulgte vi barn med ulike diagnoser, blant andre Lea som er nesten blind, men likevel danser på Den norske Opera. Vi ble kjent med Sigrid, som fikk et nytt hjerte. I dokumentarserien «Sjuende» fulgte vi en jentegjeng på Tøyen i Oslo gjennom den siste tida på barneskolen. Serien lot barn få komme til orde med

sine fortellinger om fattigdom, om å stå midt mellom to kulturer og om blind vold, men også om samhold og glede.

Familieliv

I arbeidet med barneprogrammer i NRK Super står setningen «Lykke kan finnes mange steder» sterkt. Vi ønsker at alle barn skal oppleve seg sett og at deres historier blir fortalt, og at det ikke finnes én riktig måte å være en familie. I serien «Bli med heim» har vi i 2019 blitt kjent med 12 forskjellige familier. Én familie huser katter som ikke har et eget hjem. En annen familie lever av og til slik folk gjorde i steinalderen.

En annen viktig serie om å leve sammen i familien, var dramaserien «Søskensjokk», som ble publisert i julen. Serien handler om barn som får nye stesøsken, enten de vil eller ikke. Nico er en av seriens hovedkarakterer. Han vil aller helst bare bo sammen med faren sin, mens stesøsteren og enebarnet Sigrid jubler over å få tre nye søsken. Serien tematiserer barns sorg over en familie som splittes opp, sjalusi og hat, men også forventninger og nye muligheter.

Galskap og læring

NRK Super skal også by på ren underholdning og en porsjon galskap. En av nyskapningene i 2019 var serien «Fantasy», som er basert på barns grensesprengende og fantasifulle lek. I dette konseptet filmes først en gruppe barn som leker fritt. Deretter skrives den konkrete lekens handling om til et tv-manus som spilles av en gruppe faste skuespillere. Alle historiene/lekene settes inn i den samme rammen – byen Fantasy.

Sjangermessig er dette helt nytt terreng for NRK Super, og vi har ikke sett dette noe annet sted i verden. Mange vil kanskje hevde at dette er absurd humor på et nytt nivå. Samtidig er dette også en måte å anerkjenne og løfte fram lek som det viktigste «arbeidet» i barns liv.

Både «Fantasy» og «Minibarna» er nominert til Prix Jeunesse i 2020.

Læringsprogrammer

Som tidligere år har NRK Super også i 2019 satset på læringsprogrammer. Nytt av året var «Bamselegen», som er en norsk versjon av et dansk konsept. Her kan barn ta med seg sin syke eller skadede bamse til NRK Supers egen lege, som gjør nøye undersøkelser og alltid vet

råd. Med denne serien ønsker NRK Super å lære barn om kropp og helse, og å redusere opplevelser av frykt og utrygghet når de selv har behov for å oppsøke en lege eller sykehus.

Dramaserien «Lik meg» ble mye sett av de eldste barna i 2019. Den handler om Oda, Arin, Erik og de andre jentene og guttene som står på terskelen til ungdomslivet, om sosiale relasjoner og om utenforskap. Det er krevende å bygge inkluderende skolemiljøer, og svært mange lærere forteller at de bruker serien aktivt i

dialogen med elevene. «Lik meg» vant prisen for beste digital-serie i Japan Prize i 2019, TV-prisen Nordic Inclusion Award, og Emmy Kids Awards i 2020.

2019 var også året hvor mange voksne fikk øynene opp for NRK Supers vennskapskampanje BlimE!. På arbeidsplasser over hele landet danset voksne for vennskap. Spesielt aktive var Hæren, og flere steder gikk brannkonstabler, ambulansepersonell og politi sammen og danset.

NRK Super har en ambisjon om å lære barn om klima og miljø. Småbarnsprogrammet «Planetpatruljen» har også i 2019 vært den viktigste satsingen på dette området. Håp og handlingskompetanse er nøkkelord. Gjennom Saras energiske og tydelige oppfordringer om gjenbruk, har også mange voksne fått øynene opp for dette innholdet.

Temauke om vold

De siste årene har NRK Super satt av en uke årlig til ulike temaer som er vanskelige og viktige i barns liv. Tidligere temauker har handlet om barn og samlivsbrudd, om å vokse opp i hjem med rus, om seksuelle overgrep og om mental helse. Årets tema var vold. Målet var å hjelpe barn til å forstå at voksne eller barn ikke har lov til å utøve vold mot barn, og at det er viktig å si fra om det skjer. Det ble laget innhold i ulike sjangre til temauken. NRK Super samarbeidet tett med Redd Barna om kampanjen.

Nyheter for barn

Supernytt er NRK Supers nyhetsprogram, og er det enkeltstående konseptet som har flest medvirkende barn. Daglig er barn meningsbærere og/eller eksperter i TV-sendingene. De blir invitert til å ta stilling til små og store spørsmål som angår samfunnet og livene deres i appen Svar-o-meter og i sosiale medier.

Partilederdebatt uten avbrytelser

En av Supernytts viktigste oppgaver er å bidra til at barn blir interessert i samfunnsspørsmål og nyheter. Supernytt er derfor et sentrum for innovasjon i NRK Super. I 2019 fikk barna blant annet en panda-preget partilederdebatt med forbud mot avbrytelser. Supernytt besøker jevnlig skoler over hele landet, og 2019 var året da barn og voksne stemte i med allsangen «Fake news er dust».

Samisk innhold for barn og unge

«IHÁN» var i 2019 et samiskspråklig og direktesendt radiotilbud for unge samer. Programmet består av mye musikk og unge programlederne som tar opp temaer som er aktuelle for målgruppen. Redaksjonen engasjerer også publikum i sosiale medier. I 2020 utvikles og styrkes konseptet ytterligere. Det skal levere mer innhold til flere plattformer og til visuell radio.

De samiske barnekonseptene «Binnabáannaš», «Imaš» og «ieŽár» utgjorde hoveddelen av det samiske barnetilbudet i 2019. Binnabáannaš-serien hadde musikkfokus i 2019, og har nådd bredere enn tidligere. Det har sammenheng med format, men også samarbeidet mellom NRK Sápmi og NRK Super om innhold og bruk av eventer. Arrangementer der figurene kommer i direkte kontakt med barna har vært spesielt vellykkede. Innholdet var på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk.

Joik med Fantorangen

På «Julemorgen» sang og joiket Binnabáannaš og Fantorangen sammen på NRK1. Dette samarbeidet utvikles ytterligere i 2020, og er et ledd i arbeidet med å synliggjøre de samiske historiene og den samiske kulturen som en del av den norske barnekulturen.

Mysterie- og dramaserien «Imaš» hadde første sesong i 2019, mens barnedokumentarserien «ieŽár» sendte sjuende og åttende sesong i 2019. Også disse med sør- og lulesamisk deltakelse og språk.

Samiskspråklig innhold var tilgjengelig under NRK Supers temauke, der alle NRK Supers temavideoer ble dubbet til samisk.

Dramaavdelingen har hatt et samarbeid med NRK Sápmi og Internasjonalt Samisk Filminstitut (ISFI) om utvikling av nye dramaserier med utgangspunkt i samisk kultur og samfunn. Etter åpen utlysning kom det inn over femti forslag til nye dramaserier, hvorav 14 var for barn og unge. I samarbeid med NRK Sápmi og ISFI har dramaavdelingen inngått avtale om utvikling av seks av prosjektene.

7. Samisk språk, identitet og kultur

§ 16 NRK skal styrke det norske og de samiske språkene, og styrke norsk og samisk identitet og kultur.

NRK skal ha daglige sendinger for den samiske befolkningen.

I 2019 var samiske historier og nyhetssaker mer synlig i NRKs nasjonale flater enn noen gang før. NRK Sápmi har aldri hatt større trafikk til sitt daglige digitale tilbud. Det er et resultat av målrettet satsing på kvalitet gjennom de siste to årene.

Saker uten et nasjonalt potensial har i mindre grad blitt prioritert og er overlatt til andre lokale samiske og norske medier. Samtidig har NRK Sápmi i 2019 styrket samarbeidet med lokale medier gjennom ulike kompetansetiltak som felles fagdager og podkastdager.

Økt bruk

Trafikken og oppmerksomheten rundt enkeltsaker og innhold har vokst betydelig. Et eksempel er saken om synkehull på Finnmarksvidda, om hvordan globale klimaendringer utfordrer lokale forhold og reindriftsnæringens framtid. Det ble en av NRK Sápmis mest leste og delte nyhetssaker.

Trafikken inn til det samiskspråklige og spesielt mobiltilpassede nyhetsformatet (kortnyheter) har doblet seg i 2019. Kartlegging av brukerbehov viser at den samiske befolkningen i liten grad skiller seg fra det øvrige publikummet. Det handler om kvalitet, relevans og tilgjengelighet.

Suksessen kan ikke måles i volum, men i hvilken grad innholdet velges, brukes og foretrekkes i et globalt innholdsunivers. Innhold som ikke brukes av det samiske publikum, bidrar ikke til å styrke samiske språk, kultur og identitet.

Samtidig som NRK Sápmi har styrket seg på digitale produkter og flater, er det opprettholdt et godt og jevnlig tilbud på tradisjonelle plattformer som radio og fjernsyn til ulike målgrupper.

Nyhets- og aktualitetstilbudet på radio og fjernsyn er videreført i NRK Sápmi DAB og på NRK1. Det gjelder også for tilbudet til barn og unge (*se kapittel 6*). De ulike tilbudene publiseres også digitalt og er tilgjengelige i NRK TV, NRK Radio og NRK Supers strømmetjenester. Både på radio og TV er tilbudet et resultat av samarbeid med YLE Sápmi, SVT Sápmi og Utbildningsradion (UR).

Samisk innhold i 2019

Radio og fjernsyn

Innholdet på radio og TV står for det største volumet av daglig tilbud på de samiske språkene. Aktualitetsprogrammene Ođđasat på NRK1 og Buorre lđdit Sápmi blir laget i samarbeid med de samiske avdelingene i de nordiske kringkasterne, NRK Sápmi, SVT Sápmi og YLE Sápmi.

På NRK Sápmi DAB tilbys daglige direktesendinger på morgenen (aktualitet), tidlig ettermiddag (ung aktualitet og underholdning) og på ettermiddagen. Det sendes nyhetsoppdateringer på de samiske språkene hver time på formiddagen.

På NRK Sápmi DAB sendes samiskspråklig innhold og musikk 24 timer i døgnet, hele året. Sendingene består av regelmessige livssynsprogrammer, musikkflater med samisk musikk, samt norsk og internasjonal musikk og repriser.

Nyheter og aktualiteter

NRK Sápmi har daglige nyhetsleveranser på norsk og samiske språk til egen nettside (nrk.no/sapmi), sosiale medier og til nrk.no. I 2019 var det flere saker som ble publisert på nrk.no forsida enn noen gang tidligere. Fordi det er kommunene som legger rammene for samisk hverdagsliv i hele landet, gjennomførte NRK Sápmi valgdebatter direkte på nett, radio og fjernsyn i forbindelse med lokalvalgene i 2019.

Lanseringen av Disneys «Frost 2» fikk stor oppmerksomhet på NRK Sápmis plattformer i 2019 som følge av et nært samarbeid mellom Disney og samiske musikere og kulturpersonligheter i ulike deler av produksjonen. Dette var en begivenhet som skapte stolthet og begeistring i det samiske samfunnet.

Andre samiske tema som har vært særskilt berørt i nyhetsdekningen er voldtekts- og overgrepskultur, mineralutvinning og vindkraftutbygginger.

Marianne Pentha er stemmen til Elsa i den samiske versjonen av «Frost» 2. (NRK/Disney)

Kultur og underholdning

Den største og viktigste produksjonen innen kultur og underholdning rettet mot en samisk, ung voksen målgruppe var Studio Sápmi. Programmet er et samiskspråklig talkshow på NRK1 og NRK TV. Høsten 2019 ble konseptet ytterligere fornyet, for å nå enda yngre. Studio Sápmi har også vært NRK Sápmis største leverandør av samiskspråklig innhold og humor på nett og sosiale medier.

«Tett på» ble publisert på radio, på nrk.no/sapmi, i strømmetjenesten NRK Radio og på de mest brukte podkastplattformene. Også podkasttilbudet «Gáfestallan Lisain» ble produsert og publisert fram til høsten 2019.

NRK Sápmi sendte i 2019 Sámi Grand Prix i Kautokeino direkte på nett og radio. Som vanlig produserte og publiserte NRK sametingspresidentens tale. NRK Sápmi produserte fra festivalen Riddu Riđđu og dekket hendelser der. Deler av dette var ledd i utviklingen av det bredere samiske kultur- og musikk-konseptet NRK URBI. Prosjektet var under utvikling i 2019 og vil publiseres i 2020.

Andre resultater av et fornyet og styrket samarbeid om det samiske oppdraget på tvers i NRK, er innhold i «Symesterskapet» og Melodi Grand Prix. I begge produksjonene var det samiske deltakere og samiske temaer.

Samisk innhold for barn og unge er nærmere beskrevet i kapittel 6.

8. Norsk språk, identitet og kultur og det kulturelle, språklige og religiøse mangfoldet

§ 16 NRK skal styrke det norske og de samiske språkene, og styrke norsk og samisk identitet og kultur. En stor andel av tilbudet skal ha norsk forankring og speile det kulturelle mangfoldet i folket.

NRK skal ha programmer for nasjonale og språklige minoriteter. NRK skal formidle innhold fra Norden og bidra til kunnskap om nordiske samfunnsforhold, kultur og språk.

§ 31 NRK skal formidle kunnskap om ulike grupper og om mangfoldet i det norske samfunnet. NRK skal skape arenaer for debatt og informasjon om Norge som et flerkulturelt samfunn.

§ 18 NRKs tilbud skal gjenspeile Norges religiøse arv og mangfold av livssyn og religion i det norske samfunnet.

Norsk språk og identitet

Innhold for en norsk virkelighet er bærebjelken i tilbudet fra NRK. NRK skal bidra til å styrke norsk språk og identitet. Det norske samfunnet utvikler seg, og NRK har som mål å være relevant for den enkelte og viktig for et helt folk. For å lykkes med dette, må NRK kjenne folk i Norge best og være tett på norsk virkelighet. NRK skal speile befolkningen, og dette inkluderer alt fra store til små grupper i samfunnet. Herunder ligger også et særlig ansvar for norske minoriteter.

Linda Eide og Anne Lindmo - to talkshow-dronninger som speiler norsk virkelighet i hver sitt program, «Eides språksjov» på lørdager og «Lindmo» på fredager.

Nasjonale minoriteter

NRK har som mål å speile også nasjonale og språklige minoriteter i det daglige innholdstilbudet. Her er eksempler på årets NRK-innhold for og om de fem nasjonale minoritetene kvener/norskfinner, skogfinner, rom, romani og jøder.

Kvener

NRK har opprettholdt satsingen på innhold til den kvenske/norskfinske befolkningen. Nettsiden nrk.no/kvensk drives av distriktskontoret i Tromsø og publiserer jevnlig nytt innhold om kvensk språk og kultur. Nettsiden er også et viktig dialogpunkt med publikum og andre interessenter for kvensk kultur.

For første gang ble en kvensk nyttårstale holdt på NRK på nyttårsaften. Årets nyttårstale til kvenfolket i Norge var ved Hilja Huru (**bildet**), leder for Norske Kveners Forbund.

NRK Supernytt viet sin sending 9. januar til barn og unge med kvensk bakgrunn fra Lakselv i Finnmark. Barn fra Lakselv barneskole fikk selv fortelle om sine familier og om historien til den kvenske befolkningen i området.

Skogfinner

Radioprogrammet «Museum» markerte i september 175-årsjubileet for Fortidsminneforeningen med en episode om det fredede «Skogfinnetorpet på Abborhøgda». På det fredede torpet kan besøkende bli kjent med skogfinnenes kultur.

8. oktober sendte «Norge nå» fra Finnskogen i Hedmark. Her fikk vi se hvordan skogfinnenes gamle tradisjoner kan brukes på nye måter av befolkningen i dag for å leve i pakt med naturen.

Jøder

NRK markerte den internasjonale holocaustdagen 27. januar i 2019 blant annet gjennom å vise Teater Manus' forestilling «Gråtende hender» på TV. Forestillingen er basert på faktiske hendelser og historier rundt hva som skjedde med døve og funksjonshemmede i tiden før og under 2. verdenskrig.

Jødernes historie fra 2. verdenskrig ble også belyst i «Sommer i P2». Her forteller rabbiner og religionshistoriker Lynn Claire Feinberg om sin jødiske oppvekst i etterkrigs-Oslo og om faren som overlevde Auschwitz.

Rom og romani

Også romfolket ble utsatt for folkemord under andre verdenskrig i den nazistiske utryddingsleiren Auschwitz. I 2019 var det 75 år siden det som kalles «romfolkets holocaust». NRK dekket minnemarkeringen i Polen den 2. august 2019.

I løpet av 2019 har også flere radioprogrammer tatt opp temaer som omhandler rom og romani.

Programmet «Mellom himmel og jord» tok for seg romfolkets musikk i anledning romfolkets dag 8. april. Programmet «Røverradioen» har en episode som omhandler nordmenns fordommer mot tatere.

NRKs mål om å speile alle minoriteter betyr også å gi dem mulighet til selv å ytre seg. Doina Bobu, Frelsesarmeens brukerrepresentant for romfolk, fikk i oktober et innlegg publisert i NRK Ytring der hun fortalte om hvorfor hun og mange andre romfolk lever som tiggere i Norge.

Innhold fra Norden

NRK er medlem av Nordvisjonen, som er et samarbeid mellom de nordiske allmennkringkasterne. Årlig genererer samarbeidet over 4.172 programmer.

Nordisk TV-drama

Aldri før har de nordiske allmennkringkasterne produsert like mye TV-drama som i 2019. I gjennomsnitt ble en ny dramaserie publisert hver måned. Antallet nye dramaserier for både barn og unge økte også betydelig. Og utviklingen fortsetter.

De nordiske allmennkringkasterne samproduserte tolv nye dramaserier i 2019 gjennom samarbeidet «Nordic 12». Blant disse var «Krigeren» (DR), «Heimebane» sesong 2 (NRK), «Innesperret» sesong 2 (RUV), «Søstre 1968» (SVT), «Exit» (NRK), «Bedrag - skitne penger» (DR), «De dagene som blomstene blomstrer» (SVT), «Bonusfamilien» (SVT), «Usynlege heltar» (YLE), «Alt eg ikkje minnest» (SVT), «Fred til lands» (DR) og «Vår tid er nå» (SVT).

Nordvisjonen har ønsket å overføre det gode dramasamarbeidet til andre programredaksjoner hos de nordiske allmennkringkasterne. Ung-gruppen i Nordvisjonen har startet et samarbeid om dramaserier for en ung målgruppe. Dette samarbeidet har ført til samproduksjonene «16» (NRK), «URBI» (NRK), «Baderomsliv» (YLE), «Festen» sesong 2 (SVT), «Doggystyle» sesong 2 (DR) og Noia (DR).

Samarbeidets produksjoner totalt er:

- Dramaserier for voksne (N12): 12 serier – 57 timer og 51 episoder.
- Ung målgruppe: 12 dramaserier og 5 dokumentarer - totalt: 82 timer og 121 episoder.
- Barn: 13 dramaserier og 5 animasjon/dokumentarserier – 168 timer og 293 episoder.

Også i 2020 inngår tolv nye dramaserier i samarbeidet, blant dem «22. juli». 17 nye dramaserier for ungdom er på tegnebrettet for 2020.

Annet nordisk innhold

Mange titler, både på TV og i NV-kringkasternes strømmetjenester, er serier som kommer fra programutvekslingen i Nordvisjonen. I 2019 var det en liten nedgang i antall tilbudte programmer. Dette skyldes blant annet et økt fokus på Nordvisjons-kringkasternes strømmetjenester og omlegging av strategi og programflater. Med færre minutter å fylle i sendeskjemaet, reduseres også behovet for ekstra innhold utover ens eget.

Men utvekslingen står fortsatt meget sterkt. Noen av titlene NRK har valgt å fremheve i år er «Det gode bondeliv» (DR), «Hagen min» (NRK), «Strømsø» (YLE) og «Ukjent arving» (SVT).

NRK tilbyr også nordiske programmer innenfor kunst og kultur, vitenskap, dokumentar, sport, nyheter og underholdning.

- Totalt antall programepisoder - samproduksjoner og utveksling: 4.172
- Samproduksjoner: 1.731
- Program- og arkivutveksling: 2.441

Mangfold og inkludering

NRK arbeider målrettet for å speile mangfoldet i befolkningen både i innhold og i egen organisasjon. Målet er å synliggjøre det flerkulturelle mangfoldet i samfunnet som en naturlig del av det innholdet NRK publiserer. Alle skal gjenkjenne noe eller noen fra sin egen hverdag.

Flerkulturell kompetanse

Et viktig tiltak for å speile mangfoldet i organisasjonen og dermed også innholdet, er etableringen av NRK FleRe i 2008. Stipendiatprogrammet NRK FleRe har rekruttert 15 kull og til sammen 77 stipendiater i perioden 2008-2019. 75 har gjennomført stipendiatperioden og 40 av dem jobber nå i NRK. Mange jobber i andre mediebedrifter. I dag jobber til sammen 80 prosent av FleRe-stipendiatene innen media.

FleRe-stipendiatene i kull 15, 2019:

F.v. Sunny Sharma, Ronja Péres Møystad, Haron Hussain, Dana Khalouf, Bahareh Badavi og Zhilwa

NRK legger vekt på flerkulturell kompetanse og talent i rekrutteringen av FleRe-stipendiatene. Flerkulturell kompetanse defineres som språk, nettverk og perspektiv fra store innvandrergrepper fra land utenom Vest-Europa. Dette er kompetanse NRK trenger mer av for å gi et relevant og attraktivt tilbud til hele befolkningen.

Medarbeidernes flerkulturelle kompetanse bidrar til at NRK er først på viktige nyheter når språk og kulturforståelse er et fortrinn. Den setter også tydelige spor i det stadig mer flerkulturelle innholdet NRK tilbyr unge målgrupper. Kompetansen er også verdifull når den er mindre synlig, for eksempel når den gjør castingen mer overbevisende, navn mer korrekte,

musikkvalget mindre stereotypet eller når den gir kolleger større innsikt. NRKs flerkulturelle kompetanse bidrar til å gjøre innholdet mer troverdig.

Mangfold i innholdet

I 2019 har NRK utviklet flere prosjekter som viser mangfoldet i Norge.

Det gjelder for eksempel «Chattes», et talkshow der unge flerkulturelle diskuterer tabubelagte temaer. Dokumentarserien «Borteboerne» er et annet eksempel. Serien handler om unge samiske ungdommer som må flytte hjemmefra i en veldig ung alder for å studere.

I tredje og siste sesong av dramaserien «Blank» er handlingen flyttet ut av storbyen og skildrer hvordan det er å være ung i Distrikts-Norge. Også andre sesong av «Lovleg» skildrer ungdom og hybellivet på bygda.

I serien «Bosetterne» har NRK fulgt syriske flyktninger i deres nye liv i Norge og i «Hotell Kash King» følger vi Kashfa «Kash King» Gashamura og kjæresten Anoushka, som følger drømmen og reiser til Rwanda for å redde bestemors hotell.

Mangfold har også vært en ledetråd i prosjekter som «Ikke spør om det» og «Hva feiler det deg».

Fra NRK P3 kom i fjor dramaserien «18», som likhet med forgjengeren «17» skildrer ungdom i Groruddalen. Også humorserien «Kongen av Gulset» skildrer ungdom som står i flere kulturer.

Disse to seriene er eksempler på innhold som kan hjelpe unge til å forstå seg selv, hverandre og mangfoldet i samfunnet bedre, og på denne måten ønsker NRK P3 å oppnå målet om å bringe unge nærmere hverandre.

Identifikasjon for alle barn

«Å synes betyr at man er viktig» heter det i NRK Super. Målet er å sørge for at alle barn i Norge føler seg sett og inkludert, og at de kjenner seg igjen i noe eller noen. Det innebærer blant annet å finne fram til barn i ulike aldre med forskjellig utseende, funksjonsgrad, etnisitet, sosial bakgrunn og med et bredt spekter av språk og dialekter.

I programmene viser NRK Super bondegårder og trange byleiligheter, barn som reiser med båt til skolen og barn som får hjemmeundervisning, redde barn og modige barn.

Mangfold gjennomsyrrer det meste av NRK Supers innhold på en selvfølgelig måte, uten å understreke det. Av og til lager NRK Super også serier hvor mangfold er et poeng i seg selv. Programserien «Sånn er jeg og sånn er det» handler om barn med ulike diagnoser. «Bli med

heim», en av NRK Supers aller mest sette serier, handler om å vokse opp i svært forskjellige familier. Det er en serie som er laget for å vise barn at en god barndom kan ha mange ulike uttrykk.

Podkast om IS-krigerne

I podkasten «Det svarte flagget» byr journalist Joachim Førsund på møter med folk vi ofte hører om, men sjelden snakker med – norske islamister og deres nærmeste. Vi får høre historiene om IS-krigere som sitter fengslet i Norge og møter en av de internerte kvinnene som kjemper for å komme hjem til Norge.

En annen podkast er «Med all respekt» på NRK P13, der verden og aktuelle, nære hendelser diskuteres usensurert.

Religion og livssyn

I 2019 har NRK styrket kjente livssynsprogrammer som andakten og salmeprogrammet «Tro, håp og Lillesæter» ved å dra inn flere kjente profiler i programmene. Eksempelvis har Linn Skåber holdt andakt, artister som Sissel Kyrkjebø og Adam Douglas har snakket om salmer, det samme har ateisten Tom Egeland og kulturjournalist Mona B. Riise.

NRK har som ambisjon å styrke livssyn også på nett. I løpet av 2019 ble det produsert ni saker for nrk.no. Ambisjonen for 2020 er å sette inn en egen livssynsjournalist ved dybdedesken på Tyholt i Trondheim, nettopp for å styrke satsingen ytterligere.

Gudstjenester og Id

Den største religiøse høytida, jula, fikk ekstra oppmerksomhet i år. Julegudstjenestene ble overført fra Nidarosdomen, hvor over 1000 mennesker sto opptil en time i kø på julaften for å komme inn. NRK var også til stede med reporter før og etter for å øke tilstedeværelsen i denne høytidsstunden, noe som kan være spesielt viktig for alle som er alene i jula.

[Julegudstjeneste i Nidarosdomen](#)

I samarbeid med et eksternt selskap ble det også produsert et program om byggingen av Nidarosdomen, «Katedralbyggerne». Hver søndag i advent gikk det et mer moderne adventstalkshow fra Provincialen i Trondheim med kjente artister og gjester.

Også den muslimske høytiden Id ble markert i år. I programmet «Ramadan hos Noman» inviterte programleder Noman Mubashir (**bildet under**) til en der kjente norske muslimer med opphav fra ulike verdensdeler fortalte om sine gamle og nye tradisjoner.

Livssynsproduksjon 2019

- Salmer til alle tider P1+ hver søndag.
- Mellom himmel og jord på P1 hver søndag .
- Tro, håp og Lillesæter på P1 hver søndag.
- Andakt på P1 hver ukedag.
- Salig blanding på P1 i høytidene.
- Gudstjenester på TV i høytidene.
- Gudstjenester på P1 hver søndag + kristne røddager.
- Katedralbyggerne – program om byggingen av Nidarosdomen.
- Ramadan hos Noman, kjente muslimske nordmenn med ulikt blikk på islam og gamle tradisjoner.
- Jul fra Provincialen – adventsprogrammer med kjente artister og gjester.
- Utvidet satsing på nett med egen dedikert nettjournalist for livssyn.

9. Norsk kultur, kunst, musikk, drama og film

§ 17 NRK skal formidle norsk kultur og en bred variasjon av norske kunstuttrykk fra mange ulike kunstnere, uavhengige miljøer og kulturinstitusjoner. NRK skal formidle norsk musikk, film og drama og stimulere norske produksjonsmiljøer.

§ 19 NRKs tilbud skal i hovedsak ha norskspråklig innhold, og minst 25 pst. av innholdet skal være på nynorsk.

§ 34 NRK skal bidra til å fremme nye talenter og lokale artister. Minst 40 pst. av musikken som spilles på NRK P1, P2 og P3 skal være norsk, med vekt på norskspråklig eller norskkomponert musikk. NRK skal holde et fast orkester som dekker et bredt repertoar fra underholdningsmusikk til symfonisk musikk.

§ 35 NRK skal legge ut minst 40 pst. i gjennomsnitt for de siste tre årene av det frie programbudsjettet for TV til eksterne produsenter.

§ 37 NRK skal ha sportssendinger som dekker både bredden i norsk idrettsliv, herunder funksjonshemmedes idrettsutøvelse, og store idrettsbegivenheter.

§ 41 NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper, herunder egne kulturprogrammer. Tilbudet skal gjenspeile det mangfoldet som finnes i befolkningen.

§ 49 NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- Kunst og kultur.
- Sport og underholdning.

Formidling av norsk kultur

Kultur er en mangfoldig arena som bidrar til møteplasser og fellesskapsfølelse. Disse møteplassene kan føre til kritisk refleksjon og at vi forstår oss selv og samfunnet bedre. Kulturarenaen gir oss også opplevelser som beveger, setter spor og setter i gang samtaler.

NRK skal tilby kulturinnhold for både smale og brede grupper. Ambisjonen er alltid å åpne opp kulturfeltet for flere. NRKs kulturinnhold spenner over et bredt felt, fra litteratur og klassisk musikk til design, arkitektur, film og TV-serier.

Ord vi deler

2019 har vært preget av et ekstra fokus på norsk litteratur, bøker og leseglede. NRK har gjennom året hatt en utvidet satsing på litteraturinnhold. NRK P2 sendte en hel dag fra den store bokmessen i Frankfurt, der Norge var hovedland. Gjennom programserien «Bokekspedisjonen» møtte vi forfattere på deres hjemmebane. Vi ønsket å finne ut av hvordan

hjemstedet påvirker litteraturen og møtte blant andre den samiske forfatteren Inga Ravna Eira i Karasjok, Jørn Lier Horst i Larvik og hipphopper Jonathan Castro i Groruddalen.

Jon Fosse har skrevet seg helt inn i Grotten, statens æresbolig. I et times langt portrett tok Hans Olav Brenner med seg seerne inn til et nært møte med forfatteren i anledning hans 60-årsdag. **(Bildet t.h.)**

Kulturanmeldelser

Undersøkelser viser at publikum ønsker seg kulturanmeldelser på nett. Gjennom året publiserer NRKs litteraturkritikere ukentlige pakker med innsiktsfulle anmeldelser på nrk.no, slik at publikum kan oppdage og velge nye bøker. Ved årsslutt er litteraturmedarbeidernes gjennomgang av årets bøker er kjærkomment innhold, for eksempel fra NRK P2s «Åpen bok» og gjennomgang av «De 10 viktigste bøkene i perioden 2010-2019» på nrk.no.

Anmeldelser fra NRK har fått et nytt hjem på NRK.no/anmeldelser og et løft i sosiale medier. Fornyelse av presentasjon og formidling har gitt NRKs kulturkritikk et markant større publikum på digitale plattformer. På Instagram har publikum fått anmeldelser i nye visuelle formater.

I «Salongens lesesirkel» på NRK P2 og podkast møter vi et dedikert og nysgjerrig publikum, som sammen med programleder Christine Lossius Thorin og Jørgen Strickert har lest hele Dostojevskijs mesterverk «Brødrene Karamasov». NRKs litteraturkritikere Marta Norheim og Knut Hoem har tatt med lytterne gjennom kjente og ukjente høydepunkt fra den norske litteraturhistorien i podkasten «Norheim og Hoem fortel litteraturhistoria».

Nye titler

To nye titler har sett dagens lys på NRK P2 i 2019. Målet har vært å fornye kulturjournalistikken og åpne opp med kulturinnhold for nye målgrupper.

I programserien «Drivkraft» inviterer programleder Vegard Larsen mennesker med lidenskap, kunnskap og visjoner til en samtale om det de brenner for og hva som driver dem. Forfatter Mahmona Kahn, kjent for ungdomsromanen «Skitten snø», forteller om hva som fikk henne til å leve ut forfatterdrømmen. Matias Faldbakken forteller om hva som er drivkraften i hans kunstnerskap.

Mona B. Riise i «Kulturstripa» og Vegard Larsen i «Drivkraft».

I «Kulturstripa» handler det om populærkultur som gir hjertebank. Mona B. Riise møter filmskapere, forfattere, musikere, skuespillere og kunstnere. Ambisjonen er å hjelpe lytterne til å ta valg i kulturens verden.

Dybdeinnhold

Hver søndag gjennom hele året publiseres en større kulturartikkel på nrk.no. Det har blitt en viktig kanal til et yngre publikum med et mangfoldig kulturinnhold fra musikk, kunst og film til mat og litteratur. Et eksempel er «Mysteriet med det delte måleriet». Her får leserne innblikk i hva som skjer når Nasjonalmuseet oppdager at et maleri som har hengt der i 200 år skjuler en stor hemmelighet.

Urfremføringer og jubileer i NRK Klassisk

NRKs musikkoppdrag er stort og mangfoldig. I radiokanalen NRK Klassisk er urfremføringer av norske verk en viktig del. I anledning Kristiansand Symfoniorkestres 100-årsmarkering sendte kanalen Rolf Guptas bestillingsverk «Jordens sang», en refleksjon over skaperverket,

direkte fra Kilden Teater og Konserthus. Reaksjonene både fra publikum i salen og radiolytterne var svært gode.

Oslo Filharmoniske Orkester har også markert sitt 100-årsjubileum. NRK har sendt både fra utendørskonserter på Slottsplassen med nærmere 15.000 publikummere (**bildet t.v.**) og den store gallakonserten i Konserthuset, der noen av de største klassiske musikknavnene i Norge var solister.

Neste generasjon komponister

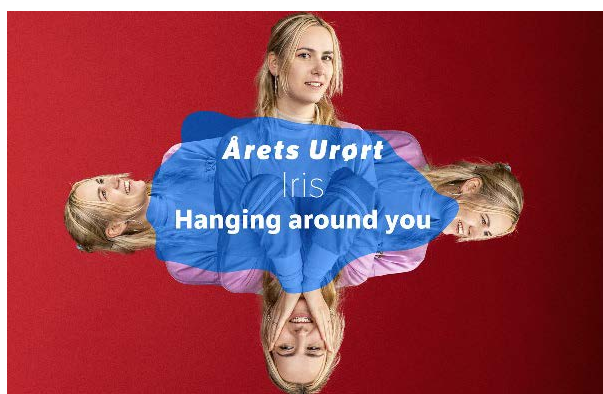
Nordiske Musikkdager ble arrangert i Bodø i november. NRK Klassisk og programmet «Spillerom Søndag» på NRK P2 var til stede og formidlet musikken fra en rekke unge komponister innenfor samtidsmusikk. Disse opptakene er også delt med radiokolleger i alle de nordiske allmennkringkasterne.

Jazzfestivaler

NRK Jazz har vært tett på det norske jazzmiljøet med direktesendinger fra landets mange jazzfestivaler. I tillegg til Vossa Jazz, Mai Jazz, Trondheim Jazzfestival, Kongsberg Jazzfestival og Molde Jazzfestival har vi vært i Lillehammer, Skien og Tromsø med våre jazzprofiler.

Ny norsk musikk for unge målgrupper

NRK Urørt er et løpende prosjekt som gjennom året gir nye musikk talenter mulighet til å presentere seg og bli løftet videre slik at musikken deres blir oppdaget av flere. Låtene som blir kåret til månedens Urørt blir listet på NRK P3, og artisten får spille direkte i NRK P3. Årets Urørt spiller også live under musikkeventet P3 Gull, som er en hyllest til ny norsk populærmusikk. Mange unge talenter har sprunget ut fra denne musikksatsingen som drives av NRK P3.

Teaterkveld på NRK 2

Det Norske Teatres oppsetning av Peer Gynt, med teaterlegende Toralv Maurstad i hovedrollen, skapte stor oppmerksomhet i 2019. Forestillingen ble vist på NRK2 og ønsket samtidig seerne velkommen til en helaften viet Henrik Ibsen og Peer Gynt med dokumentaren «Hemmeligheten Peer Gynt» og intervju med Toralv Maurstad og teatersjef Erik Ulfby.

NRKs norske dramatilbud i 2019

I 2019 har NRK lansert 24 dramaserier – enten nye produksjoner eller nye sesonger av eksisterende serier. Det er laget serier for småbarn, større barn, unge voksne, voksne, et modent publikum og for hele familien.

Av disse seriene er 12 laget internt i NRK, mens 12 er laget av 12 ulike eksterne produksjons-selskaper for NRK. Totalt har NRK brukt ca. 310 millioner kroner på norske drama-produksjoner, hvorav 218 millioner er brukt på eksterne produksjoner (ca. 70 prosent).

Noen av NRKs dramasatsinger i 2019. Øverst f.v. «Exit», «Twin», «Magnus», «Nattens arvinger», «Nudes», «Parterapi», «Skitten snø», «18» og «Heimebane 2».

NRK har et særskilt ansvar for å stimulere det norske produksjonsmiljøet. En grunnleggende metode for å gjøre dette er å slippe til flere stemmer og ulike produksjonsselskap. Over 35 frilans manusforfattere har vært tilknyttet skrivearbeid på de ulike seriene. Et fåtall av seriene er skrevet av ansatte i NRK.

NRKs dramaavdeling har i 2019 vurdert rundt 200 innspill til nye dramaserier som har kommet fra det eksterne dramamiljøet. Det ble inngått utviklingsavtale med 13 prosjekter.

Dramaavdelingen har også hatt et samarbeid med NRK Sápmi og Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI) om utvikling av nye dramaserier med utgangspunkt i samisk kultur og samfunn. (se kap. 7: Samisk språk, identitet og kultur).

Drama fra hele Norge

Tematikken i NRKs serier speiler det mangslungne norske samfunnet. Fjorårets norske dramaserier utspilte seg blant annet i ungdomsmiljø i Groruddalen og på Hadeland, mellom fotballbaner, fjorder og fjell i Ulsteinvik, i en forstad til Skien, blant surfer i Lofoten og hos aksjemeglere på Aker brygge.

Serien «Exit» viste at publikum i stadig større grad ser drama via strømmepattformen NRK TV. Av seriens 1,3 millioner seere var det rundt 1 million som så den i NRK TV. Tematikken, livet blant styrtrike og skruppelløse finansmenn i et lukket miljø på Tjuvholmen i Oslo, ble gjenstand for kommentarer, oppslag og ledere i landets medier.

Også suksessene «Parterapi» og «Førstegangstjenesten» har langt høyere tall på strømming enn på lineær seing. De to seriene er gode eksempler på NRKs fleksibilitet når det gjelder å tilpasse distribusjonsformen til hvordan folk faktisk konsumerer innhold.

Disse norske dramaseriene ble sendt på NRK i 2019:

- «18», sesong 2 av «17» – NRK P3
- «Blank», sesong 2 og 3 – NRK Underholdning
- «Exit» – Fremantle for NRK Drama
- «Fantasy» – NRK Super
- «Førstegangstjenesten» – NRK Underholdning
- «Heimebane», sesong 2 – Motlys for NRK Drama
- «Hellums kro» – NRK Underholdning
- «Karsten og Petra» – Cinenord for NRK Super
- «Klassen», sesong 1 og 2 – STV for NRK
- «Kongen av Gulset» – Spark for NRK P3
- «Lik meg», sesong 2 og 2 – NRK Super
- «Lovleg» – Rubicon for NRK P3
- «Magnus» – Viafilm for NRK Underholdning
- «Min nye familie» – NRK Super
- «Nattens arvinger» – Lemming Film, Hamster Film, Maze Film, Maipo Film for NRK Ekstern
- «Nudes» – NRK P3 i samarbeid med Barbosa Film
- «Parterapi», sesong tre – 7 for NRK Underholdning
- «Side om side», sesong sju, julespesial – NRK Underholdning
- «Skitten snø» – Miso Film for NRK
- «Strømmeland» – NRK Underholdning
- «Søskensjokk» – NRK Super
- «Twin» – Nordisk Film for NRK Drama
- «ZombieLars», sesong 3 – Tordenfilm for NRK Super

Nøkkeltall

- 24 produksjoner totalt.
- Seriene representerer ca 80 timer drama totalt.
- 9 av 24 produksjoner er ny sesong av eksisterende serie, 15 produksjoner er helt nye.
- 8 serier er direkte rettet mot barn som målgruppe.
- 12 interne produksjoner, 12 eksterne.
- 12 ulike produksjonsselskap står bak de 12 eksterne produksjonene.

Nynorsk

I 2018 satte NRK i gang et systematisk arbeid med å øke nynorskandelen på alle plattformer. Innsatsen har ført til at 25,2 prosent av det samlede innholdet på radio, TV og nett i 2019, var på nynorsk. Dette er en økning på ett prosentpoeng fra 2018 og tre prosentpoeng sammenliknet med 2017.

Radiokanalen NRK P1 hadde høyest andel nynorsk, med 30,5 prosent. NRK P3 og NRK Super lå hakk i hæl, med 28,8 og 28,7 prosent.

Kravet har vært vanskeligst å innfri på nett. Men tiltaket med å oppfordre journalister som behersker begge målformer til å skrive nynorsk, har gitt en klar økning for nrk.no, fra 16 til 18 prosent. At flere programmer på NRK3 har blitt tekstet på nynorsk, har også bidratt til det gode resultatet. NRK vil videreføre arbeidet i 2020.

Norsk musikk

Gjennom store underholdningskonsepter som Stjerneekamp og MGP, gir NRK unge artister fra hele landet og fra mange sjangre tilgang til den største scenen. Folkemusikeren Kim Rysstad og Stjerneekamp-vinner Bilal Saab (**bildet t.v.**) er eksempler på nye stjerner som i 2019 ble presentert for et stort publikum.

Gjentatt eksponering av nye norske låter fra et mangfold av artister som speiler hele landet er viktig på radiokanalene våre, fra NRK P1 til NRK mp3.

Vår største kanal, NRK P1, jobber kontinuerlig og systematisk med de ulike distriktskontorene for å finne lokale talenter som fortjener oppmerksomhet nasjonalt. I 2019 har artister og band som Anna of the North, ISÅK og Lewi Bergrud nytt godt av dette arbeidet.

NRK Urørt har det siste året gått fra å kåre «Ukas Urørt» til å satse på «Månedens Urørt». Hensikten er å løfte artistene i større grad, på flere plattformer og over en lengre periode. Urørt-redaksjonen har oppsøkt artistene på deres hjemsteder for å lage videoinnhold og nettsaker. Månedens Urørt blir også listet på P3, og får spille direkte hos Christine. Årets Urørt spiller også live under P3 Gull.

P3 Gull har ekstra søkelys på å dekke hele landet. I 2019 lagde programmet liveopplevelser med fans og artister, på hjemsteder og på turné. Artistene som spilte på P3 Gull var i høyeste grad unge nye talenter, blant andre Emma Steinbakken, Isah og Iris (Årets Urørt).

Det nyskapende TV-programmet «Haik» ga innsikt i historiene til unge artister som Aurora og Arif, og møter med fansen deres.

Andel norsk musikk

Andelen norsk musikk på NRK P1, P2 og P3 ser slik ut for 2019:

Kanal	Prosentandel norsk musikk	Prosentandel norsk musikk på norsk	Prosentandel med norsk utøver	Prosentandel med norsk komponist/tekstforfatter
P1	51,2	62,5	49	48,8
P2	39,6	30	36,6	30,2
P3	55,2	32,3	52,7	53,4

NRK P3 har aldri spilt så mye norsk musikk som i 2019. For de andre kanalene er også tallene blant de høyeste NRK har målt.

Kringkastingsorkestret

Kringkastingsorkestrets mål, ambisjon og strategi er basert på begrepet «Hele landets orkester». Det innebærer at samarbeid med interne og eksterne aktører er helt avgjørende, både teknisk, økonomisk og musikalsk. Å være hele landets orkester krever en faktisk tilstedeværelse i hele Norge, tett på publikum.

For å få til dette, inngår orkestret samarbeid med lokale aktører, som konserthus, festivaler og kommuner. Slike samarbeid bidrar til mange fine konsertproduksjoner for radio og TV.

I 2019 har Kringkastingsorkestret gjennomført flere store samarbeidsproduksjoner og markeringer. Sammen med Norges Musikkhøyskole og Barratt Due Musikk institutt har orkestret satt opp Mahler-symfoniene nr. 3 og nr. 5, og i tillegg spilt nr. 4 med Ann Helen Moen som solist og Miguel Harth-Bedoya som dirigent.

Orkestret har samarbeidet med Radioteateret og Vigelandsmuseet om forestillingen «Lyden av Vigeland» i Vigelandsparken, i tillegg til turné til Røros, Støren, Narvik, Harstad og Finnsnes. Årets julekonsert ble en feiring av platen «Kurt og KORK», som i 2019 hadde 10-årsjubileum, og ti år på toppen av VG-lista.

Under årets Ultima-festival fremførte Kringkastingsorkestret et nyskrevet arrangement for langeleik og orkester, med brødrene Knut og Ole Bråten som solister. På Stjerneekamp bidro de med sjangrene disko og opera.

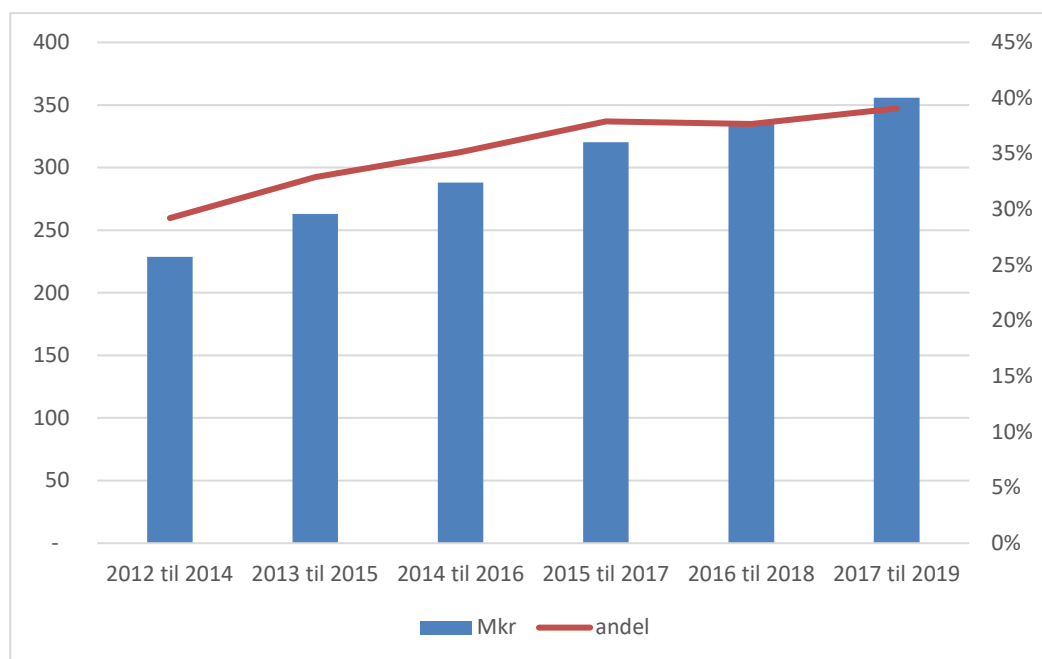
Kringkastingsorkestret har passert 38 000 følgere på Facebook. Det utgjør en viktig kanal for kommunikasjon med publikum. I tillegg er aktiviteten på Instagram fornyet. Her er det musikerne selv som styrer kontoene og gir en personlig og ekte kontakt med publikum.

Ekstern produksjon

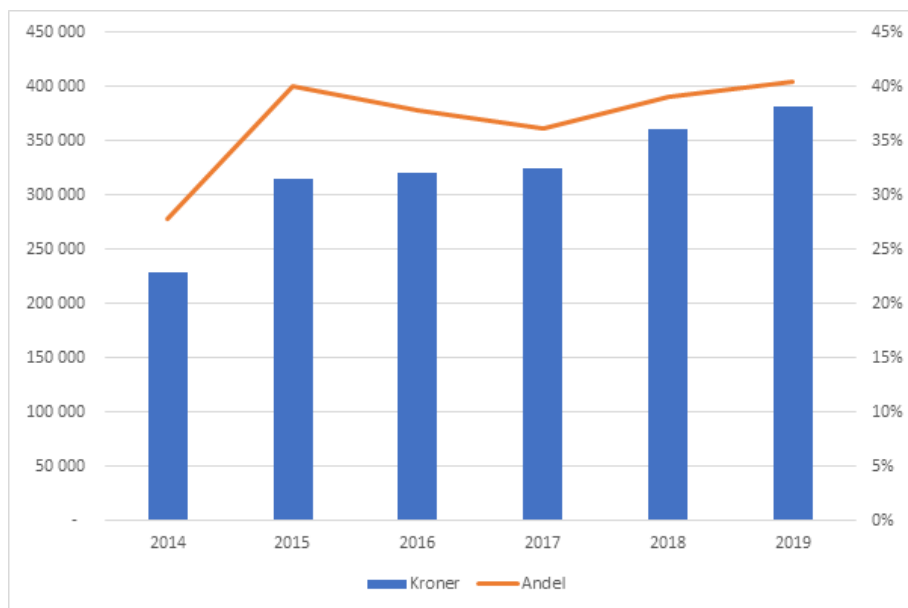
NRK skal ifølge vedtektene legge ut minst 40 prosent av det frie programbudsjettet for TV til eksterne produsenter. Andelen skal beregnes som et gjennomsnitt over tre år. 2018-2020 er den første treårsperioden, noe som betyr at første rapportering av måloppnåelse vil være i 2021. Men allerede for perioden 2017-2019 ligger andelen tett opp mot 40 prosent.

Det frie programbudsjettet for TV er all investering i TV-innhold i et år, fratrasket investering i nyheter, sport, distriktssendinger, innhold fra NRK Sápmi, samt kjøp av visningsrett til internasjonale produksjoner.

Grafen under viser rullerende 3-årssnitt av kostnader til eksterne produsenter, og den viser andel av sammenlignbar TV-ramme.

Som grafen viser, er NRK nær ved å nå minimumsmålet på 40 prosent allerede i perioden 2017-2019. Gjennomsnittlig andel er her 39,1 prosent. Andelen for 2019 er på 42 prosent. Grafen for måling av enkeltår ser slik ut:

Det er også en prognose for 2020 (det siste året i basen for første 3-årsmåling til rapportering), som viser at man etter alt å dømme vil passere 40 prosent for perioden 2018-2020. Bekreftede tall rapporteres i begynnelsen av 2021.

Andre investeringer

NRK har de siste fire årene i økende grad bestilt radio- og lydinnhold fra eksterne produsenter. Dette er investeringer som ikke er medregnet i målrapporteringen. I 2019 passerte investeringen i radio- og lydinnhold 25 millioner kroner.

En rekke større NRK-produksjoner bruker i stor grad kompetanse fra den eksterne produksjonsbransjen. NRK brukte for eksempel over halvparten av totalbudsjettet til dramaserien «22. juli» på manus-, regi- og produksjonstjenester fra eksterne aktører. Heller ikke disse investeringene er medregnet i målingen.

Strategisk valg

NRK leter alltid etter beste idé uavhengig av hvem som produserer det, og mye av det eksterntproduserte innholdet er svært godt likt av publikum. Sammen med internprodusert innhold og de målrettede internasjonale innkjøpene, bidrar eksterne produksjoner til en sterk og variert innholdspakke til publikum. Dette er innhold som ingen av disse innholdskildene kunne levert alene, og som svarer på de strategiske føringer NRK har lagt.

Team Ingebrigtsen – en av NRKs eksterntproduserte suksesser.

Den norske produksjonsbransjen leverer innhold av høy kvalitet, tilpasset NRKs oppdrag og behov. NRK har derfor over tid økt sine investeringer i eksterne produksjoner og i perioden 2007-2017 har NRK nær tredoblet disse investeringene.

En oversikt over NRKs eksterne produksjoner i 2019 er lagt ved som dokument.

Sport

NRK Sport dekker nyheter og arrangementer fra sportens verden hver dag året gjennom til både radio, nett og TV.

I 2019 leverte NRK Sport sju verdensmesterskap, dekket nærmere 40 norgesmesterskap direkte, verdenscuper i ulike vinteridretter, mange ulike toppserier, Special Olympics, X Games og ulike friidrettsstevner.

Direktesendt sport er kjernen i leveransen fra NRK Sport. Markedsandelene har holdt seg høye i et stadig mer krevende og mangfoldig medietilbud. Konkurransen om publikums tid og oppmerksomhet krever tilstedeværelse på alle plattformer.

Kampen om sportsrettigheter har hardnet til, med flere nye aktører. Våren 2019 kjøpte NENT Group en større del av FIS-rettighetene, rettigheter som NRK tidligere har hatt i en årrekke. NENT overtar disse rettighetene fra sesongen 2021/22.

Løft for kvinnefotballen

Interessen for kvinnefotball er sterkt økende, noe som ikke minst ble merkbart under fotball-VM for kvinner sist sommer. Nesten 900 000 så Norges skjebnekamp mot Australia. Over hele Europa opplevde kvinnefotballen et løft under VM. NRK har rettighetene til fotball-EM for kvinner i 2021.

NRK har også vist Norges kvinnelandskamper i fotball, samt både cup og toppseriekamper. All liveidrett som blir formidlet på TV, blir også sendt i radiokanalen NRK Sport. Der får publikum også med seg alt av herrenes fotball, enten det er landslag eller Eliteserien. Den sterkeste merkevaren er 4-4-2, som leverer fotball hver helg gjennom hele sesongen.

NRK og TV 2 delte på rettighetene til Fotball-VM for kvinner i 2019. Her selskapenes kommentatorer og eksperter, f.v. Thomas Lerdahl, Malin Jørnholt, Christian Nilssen, Andreas Hagen, Melissa Wiik, Morten M. Skjøsberg, Lene Mykjåland, Harald Bredeli, Julie Strømsvåg, Andreas Stabrun Smith og Olav Traaen.

Vintersport

Vintersporten står fortsatt svært sterkt hos det norske folk. Under vintermånedene i 2019 leverte NRK tre store verdensmesterskap: VM i alpint i Åre, VM i nordiske grener i Seefeld og VM i skiskyting i Åre. I samme perioden markerte NRK 25-årsjubileet for OL på Lillehammer, både med tilstedeværelse og med redigerte høydepunkter fra «the best Games ever».

Under VM i skiskyting kunne de norske utøvere smykke seg med nok en toppnotering på medaljestatistikken. Fem gull, tre sølv og en bronse trakk seerne til NRK også under dette mesterskapet. Oppslutningen økte sammenliknet med verdensmesterskapet i 2017, og et snitt på 74 prosent i markedsandel under mesterskapet viser at interessen for sporten er høy.

VM i nordiske grener hadde en gjennomsnittlig markedsandel på 74 prosent. Markedsandelen i aldersgruppen 12-49 økte fra 63 til 65 prosent. Selv om markedsandelen øker fra forrige VM, går ratingen noe ned. Det gjorde imidlertid ikke interessen på nrk.no. Under VM i nordiske grener satte NRK Sport trafikkrekord på nrk.no med 2,1 millioner unike brukere.

Humor

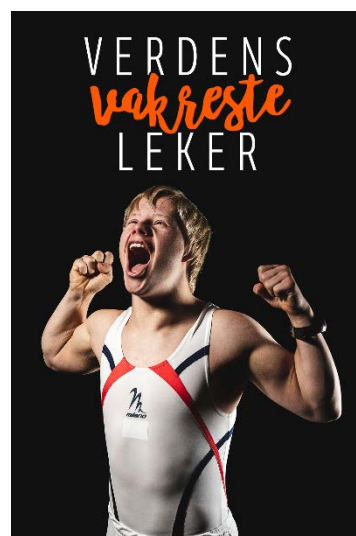

For å nå ut til et yngre publikum, ble humor brukt som virkemiddel under VM i Seefeld. Ramm-redaksjonens prosjekt «Alpestreker» ble den mest suksessfulle leveransen så langt, målt i oppslutning, engasjement og bruk på alle plattformer. Musikkvideoen «Raske briller» ble strømmet over fire millioner ganger under VM, og sangen ble Spellemann-nominert til Årets låt 2019.

Para-idrett

Under vinteren ble fire av dagene under para-VM i Prince St. George i Canada strømmet på nrk.no og NRK TV. Para-VM ble også fulgt opp nyhetsmessig, blant annet med flere toppoppslag med VM-dronningen Vilde Nilsen.

Samtidig med de tradisjonelle vinteridrettsmesterskapene, ble Special Olympics World Summer Games arrangert i Abu Dhabi. NRK var til stede og fulgte utøvere tett med programlederne Mads og Erling, som selv er psykisk utviklingshemmet. Dokumentaren «Verdens vakreste leker» ble vist på NRK1 og i NRK TV i november. Det ble laget nettsaker om begivenheten, og en rekke klipp ble lagt ut i sosiale medier. Denne helt spesielle idrettsbegivenheten ble omfavnet av et bredt publikum, og responsen har vært overveldende og varm. Turntreneren Katelyn Garbin, som selv er tidligere gullvinner i Special Olympics, ble senere en av prisutdelerne under Idrettsgallaen.

NM-veka

NRK-sportens største produksjon i 2019 var NM-veka, som ble arrangert for andre gang i Stavangerregionen i juni. NM-veka er et samarbeid mellom Norges idrettsforbund og NRK, der hensikten er å løfte fram bredden i norsk idrett, inkludert paraidretter. I løpet av fem dager ble 39 idretter vist fram og til sammen 94 norgesmestre kåret. Norgesmesterskapene ble arrangert på ulike arenaer i regionen.

NM-veka bidro til å øke den samlede kjennskapen til de enkelte idrettene kraftig. Ikke minst økte interessen for nye idretter. 55 prosent totalt og 68 prosent i aldersgruppa 18-29 svarer at NRK bør fortsette å produsere NM-veka. Prosjektet hadde ikke vært mulig å gjennomføre uten idrettskretsen, arrangørklubbene, særforbund, Norsk Tipping og alle de frivillige.

Orientering og sjakk

I slutten av august arrangerte Sarpsborg VM i orientering. NRK var til stede med sin produksjon og dekket begivenheten over flere dager. Ved bruk av sanntidsgrafikk kunne publikum følge utøvernes valg underveis, noe som bidro til å skape et svært spennende mesterskap. Over 330.000 seere fulgte herrenes VM-stafett.

Interessen for sjakk i Norge er helt enestående. Fischer Random 2019 ble det første offisielle verdensmesterskapet i fischersjakk. Arrangementet fant sted på Henie-Onstad Kunstsenter i Bærum. Engasjementet var stort både foran TV-skjermen og på nettsiden NRK.no/sjakk.

I romjula ble det spilt VM i hurtig- og lynsjakk fra Moskva, der Carlsen tok med seg to gullmedaljer hjem. Disse sendingene ser nå ut til å ha blitt en tradisjon for nordmenn i julestemning.

Gullalder for norsk friidrett

Norsk friidrett har vokst voldsomt de siste årene. Profiler som brødrene Ingebrigtsen og Karsten Warholm har gitt norske gullhåp i disipliner vi ikke trodde var mulig å oppnå. Nær 1,5 millioner nordmenn så Warholms gulløp på 400 meter hekk. Til sammenligning var det i snitt 589.000 som så finalen i 400 meter hekk under EM i friidrett i 2018. Ingebrigtsen-brødrene fikk med seg vel 1.300.000 nordmenn på 5000-meteren fra start til slutt.

NM i friidrett på Hamar fikk stor oppmerksomhet da skifenomenet Therese Johaug tok gull på 10 000 meter. NRK viste også NM-terrengløp, der Johaug også tok gull og Henrik Ingebrigtsen duellerte mot langrennsprofilen Didrik Tønseth. Ingebrigtsen kom direkte fra Wien etter å ha bidratt til Eliud Kipchogs maratonrekord, som også ble sendt på NRK. Også EM friidrett for landslag i Stavanger ble sendt på NRK.

Avsløringer

NRK Sport leverer daglig sportsnyheter på TV, radio og nett. En stor del av nyhetene knytter seg til de største sportsbegivenhetene, men de mest leste sakene står egenjournalistikken for. Under VM i Seefeld avslørte NRK at den østerrikske langrennsløperen Max Hauke drev med bloddoping. NRK fulgte saken tett, og kunne formidle hvordan hele nettverket rundt Hauke var satt sammen.

Anklagene knyttet til presidenten i IBU er også fulgt tett. NRK Sport har gjennom egen kartlegging vist at 4 av 10 toppidrettsutøvere har pådratt seg skader eller plager etter endt karriere. Det ble også satt søkelys på hvordan den norske dominansen skapte bekymring for skisportens framtid. Høsten 2019 så vi på frafallet i langrenn. Dette ble satt i en kontekst der både klima og utstyr ble nevnt som mulige årsaker.

Andre tema er spisevegring innen langrenn, utøvernes bekymring for sikkerheten rundt dopingprøver, supertalentet innen fekting som kom til Norge som båtflyktning i 2018 og skytetalentet som er halvt døv og sliter med balanse, men som tok gull i pistolskyting.

Målinger NRK henter inn gjennom hele 2019 viser at NRK er det mest foretrukne mediehuset for de sportsinteresserte, uansett idrett.

10. Tilgjengelighet og beredskap

§ 15 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være tilgjengelig for hele befolkningen. NRK skal ta hensyn til funksjonshemmede ved utformingen av sitt tilbud.

§ 23 NRK skal ha et særlig beredskapsansvar. NRK skal legge til rette for at styremaktene kan nå ut til befolkningen med informasjon over kringkastingsnett ved nasjonale kriser og katastrofer.

§ 24 NRK skal være til stede på, og utvikle tjenester på, alle viktige medieplattformer, herunder Internett, for å nå bredest mulig ut med sitt samlede programtilbud.

§ 29 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være gratis tilgjengelig for hele befolkningen på minst én distribusjonsplattform. Med unntak for kringkastingsavgift, skal det ikke kreves betaling fra befolkningen for allmennkringkastingstilbudet. Dette er likevel ikke til hinder for at den enkelte selv må dekke egne kostnader til teknisk utstyr og/eller tilgang til distribusjonsplattformer.

§ 30 NRK bør så langt som mulig benytte åpne standarder, så fremt ikke økonomiske eller kvalitative hensyn taler imot dette.

§ 36 NRK skal formidle kulturarven i Norge. Arkivene til NRK er en del av denne. NRK skal arbeide for å digitalisere og tilgjengeliggjøre disse arkivene for befolkningen. NRK skal tilgjengeliggjøre informasjon om arkivmaterialet. NRKs arkivmateriale skal så langt det er praktisk og juridisk mulig, samt presseetisk forsvarlig, være tilgjengelig for viderebruk. NRK kan kreve dekket kostnadene ved å gjøre arkivmateriale tilgjengelig for slik viderebruk av andre.

§ 50 NRK skal gjøre flest mulig av sine radio- og fjernsynsprogrammer tilgjengelig på Internett, både ved samtidig distribusjon og som arkivtjeneste for nedlastning og/eller individuell avspilling.

NRK skal herunder minimum gjøre tilgjengelig hele sin egenproduserte sendeflate fra de siste sju dager som arkivtjeneste, forutsatt at dette ikke innebærer uforholdsmessig høye kostnader.

NRK skal etterstrebe at også mest mulig av den øvrige sendeflaten fra siste sju dager gjøres tilgjengelig som arkivtjeneste.

Tilgjengelig for alle

NRK har en ambisjon om å samle og engasjere alle som bor i Norge. Det betyr at alle skal kunne bruke NRKs innhold og plattformer, også når man opplever hindringer rundt syn, hørsel, fysiske eller kognitive ferdigheter.

Målet er at universell utforming og tilgjengelighet skal bli en del av NRKs DNA.

Teksting på TV og i NRK TV

I 2019 ble alle forhåndsproduserte programmer og nesten alle direktesendinger tekstet. Både fremmedspråk og norsk tale ble tekstet. Distriktssendingene ble tekstet til reprisen dagen

etter. De aller fleste av programmene som ble direkte tekstet på fjernsyn ble lagt ut med tekst i NRK TV.

NRK jobber med å få på plass teknologi og løsninger for å distribuere direkte tekst på lineære kanaler strømmet i NRK TV.

I mai 2019 ble det lagt ut en ny tjeneste for dem som bruker NRK TV i nettleser. Ved å trykke på tekstesymbolet nede til høyre kan man velge om man vil ha teksting på alt som sies, eller bare på fremmedspråklig tale.

Teksting på NRK.no

De aller fleste videoene som ble publisert på NRK.no var tekstet.

Lydtekst

Lydtekst kalles løsningen der en automatisk stemme leser opp den norske underteksten når det snakkes et fremmedspråk.

NRK har egne TV-kanaler som sender ut lydtekst når det snakkes et fremmedspråk. Kanalene ser og høres ellers helt ut som de vanlige kanalene. Kanalene heter NRK1 Lydtekst, NRK2 Lydtekst og NRK3/Super Lydtekst.

I juni 2019 fikk NRK lydtekst til å fungere på direkte sendinger. Og i september 2019 ble lydteksten lagt ut på radiokanalen NRK Nyheter under sending av Dagsrevyen 19 og Dagsrevyen 21. Det betyr at radiolytterne nå også får med seg hva som sies under intervjuer og innslag med fremmedspråklige.

Lydtekst kan man også få i NRK TV i nettleser. Her er en veiledning: <https://info.nrk.no/tilgjengelighet/lydtekst/>

Synstolking

Synstolking er når en stemme beskriver viktige visuelle elementer i bildet som ikke kan oppfattes gjennom lyd.

I 2019 produserte NRK 81 timer med ny synstolking fordelt på 15 serier og 6 filmer. Det er også publisert 12 nordiske serier med synstolking.

Synstolkingen sendes på fjernsyn over TV-kanalen NRK1 Lydtekst. I NRK TV kan seerne få synstolkede versjoner ved å gå til kategorien «synstolk». Når man er i NRK TV i en nettleser, kan man også finne synstolkingen ved å klikke på tekstesymbolet.

NRK har i 2019 vært vertskap for to synstolkseminarer, og NRKs tilgjengelighetssjef har vært med i prosjektet STAS (Status synstolking i Norge). Prosjektet samlet kunnskap om synstolking og la til rette for brukermedvirkning. Med utgangspunkt i NRKs retningslinjer ble det utviklet norske retningslinjer.

Tegnspråktolking

Ved tegnspråktolking blir det som sies i et TV-program oversatt til norsk tegnspråk av en tolk som står til høyre i bildet.

NRK tilbyr tegnspråktolking av Supernytt, Barne-tv og flere av programmene som sendes på NRK i tidsrommet 19-22. I tillegg tolkes Påskemorgen, Julemorgen, valgsendinger, TV-aksjonen og andre store eller viktige sendinger.

Tegnspråktolkede programmer sendes på fjernsyn på TV-kanalen NRK Tegnspråk.

I NRK TV ligger kanalen i direkte-oversikten og i TV-guiden. Man finner også de tegnspråktolkede programmene i kategorien «Tegnspråk». Når man er i NRK TV i en nettleser kan man også finne tegnspråktolkingen ved å klikke på tekstesymbolet nede til høyre i bildet.

Tegnspråknytt

Tegnspråknytt er en nyhetssending som sendes på NRK1 hver ukedag klokka 17.45-17.49. Sendingen oppsummerer de viktigste hendelsene i Norge og i verden det siste døgnet. En journalist leser opp sakene på norsk, mens en døv morsmålsbruker leser opp sakene på norsk tegnspråk.

Programmer på norsk tegnspråk

NRK har noen programmer der alle eller de fleste snakker norsk tegnspråk. I 2019 bestilte NRK barneserien «Gode venner» av Døves Media. NRK bestilte også en TV-versjon av teaterproduksjonen «Gråtende hender». Dette var en samarbeidsproduksjon mellom Teater Manu og NordicStories. I romjulen sendte NRK produksjonsselskapet Supervisuelle produksjon «En julefortelling».

Tilgjengelighet på NRKs digitale plattformer

I 2019 har det blitt jobbet på flere områder for å gjøre nettsidene og mobilappene til NRK mer tilgjengelige for hele befolkningen. NRK utvikler stadig nye måter å vise frem innholdet digitalt. Dette stiller tidvis store krav for å sikre at hele NRKs publikum skal finne, velge og elske dette innholdet. Dette er et integrert, kontinuerlig og ofte usynlig arbeid, men under følger noen eksempler på hva som er blitt gjort i 2019:

Innloggingsløpet er universelt utformet slik at alle får en best mulig brukeropplevelse.

Det har blitt utviklet universelt utformede avstemningsløsninger og spill i forbindelse med avstemning i TV-sendinger. Ett eksempel er «100 meter quiz» som ble lansert i forkant av Idrettsgallaen.

NRK har bidratt med kompetanseoverføring og tydelige forventninger til leverandører av eksternt utviklede produkter som er kjøpt dette året. Dette gjøres både for å gi publikum en best mulig opplevelse og for å dele kunnskapen om universell utforming.

Tilgjengelighetssjefen og NRKs digitale tilgjengelighetsekspert har holdt flere forelesninger og møter for å dele erfaringer og kompetanse med eksterne miljøer.

Hørbarhet

Hørbarhet på tale er spesielt viktig for NRKs hørselshemmede publikum. Men vi ser også at medier i dag konsumeres i både støyfulle omgivelser og på høyttalere/ørepropper med lav kvalitet. NRK jobber derfor med å

bygge kompetanse rundt hørbarhet. Opplevelsen av hva som er hørbart er veldig subjektivt, men gjennom arbeidet med hørbarhet har NRK kommet frem til noen generelle tips til hva man bør tenke på når man produserer hørbar lyd.

Klager på hørbarhet som kommer inn blir lest og fulgt opp. I 2019 ble det tatt grep for å bedre hørbarheten i Nyhetene, Sporten og på produksjoner som “113” og “Kald krig”.

Lesbarhet

NRKs skrifttyper skal være lette å lese, store nok og ha god kontrast mot bakgrunnsfargen.

I 2019 begynte NRK å se på kognitive utfordringer knyttet til lesbarhet. I samarbeid med NAV arrangerte NRK en workshop med fokus på tilgjengelighet og kognitive prosesser rundt lesing av tekst og visuell grafikk.

Beredskap

NRK har et særlig beredskapsansvar. Forpliktelsene knyttet til beredskap er regulert gjennom kringkastingsloven, forskrift og NRK-plakaten. Kulturdepartementet og NRK har også inngått en avtale som forplikter NRK til å stille teknisk utstyr til rådighet for å kringkaste meldinger fra statsmyndighet i en krisesituasjon.

P1 beredskapskanal

NRKs evne til å sikre at informasjon fra regjeringen når befolkningen under beredskap og i krig er utpekt som en grunnleggende nasjonal funksjon (GNF) og omfattes av sikkerhetsloven. De formelle kravene er rettet inn mot radioen og NRK P1 som beredskapskanal. I en krisesituasjon vil NRK også publisere meldinger fra myndighetene på alle tilgjengelige kanaler. Det innebærer radio, TV, mobil og nett.

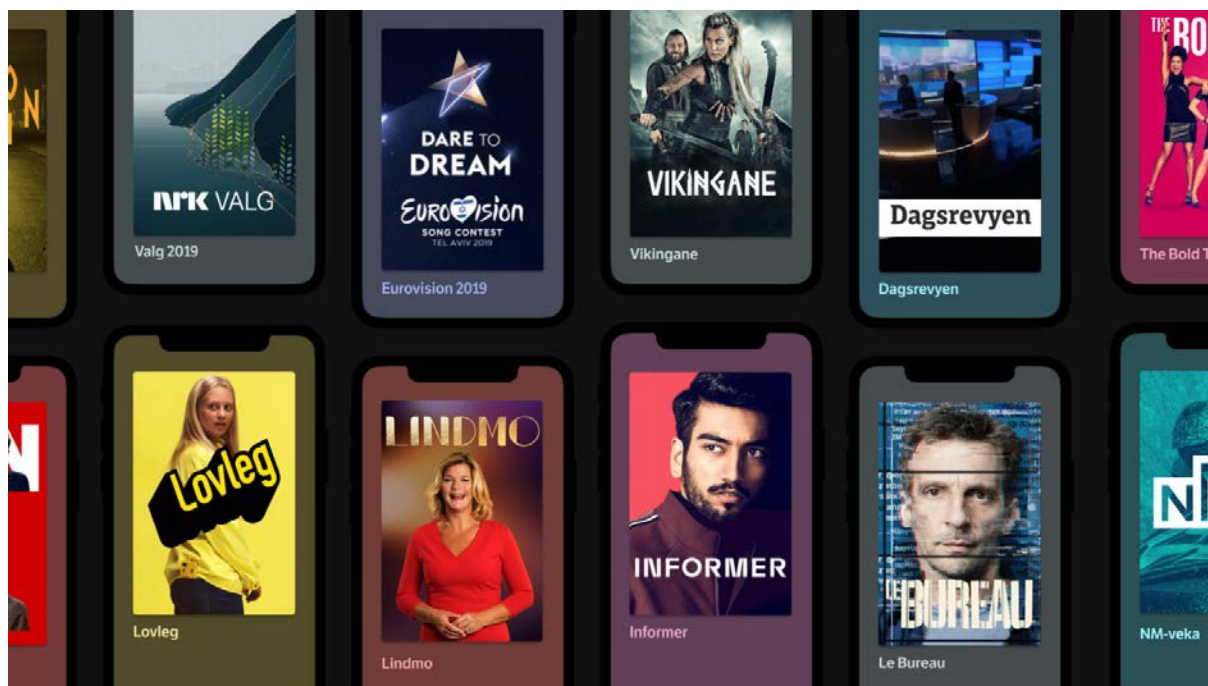
NRK har gjennomført flere øvelser for å sikre evnen til å oppfylle de nasjonale forpliktelsene. Høsten 2019 samarbeidet politiet, Heimevernet (HV) og NRK om en stor

beredskapsøvelse på Marienlyst hvor samhandling mellom politi og HV var hovedtema. NRK deltok på øvelsens første dag. NRKs arbeid med sikkerhet og beredskap rapporteres årlig til Kulturdepartementet.

Medieplattformer

Et av de overordnende målene i NRKs strategi er å samle og engasjere alle som bor i Norge. For å lykkes med dette, må NRK ha egne tjenester som når bredt ut, og i tillegg benytte særskilte plattformer for å nå spesielle målgrupper.

NRK tar i bruk alle de store medieplattformene for å nå ut med sitt tilbud. Det gjelder kringkastede lineære tjenester på TV og radio som distribueres til hele landet, og innholdstilbudet på nrk.no som er fritt tilgjengelig på internett.

Mediebruken er i økende grad på vei over til strømmetjenester der publikum selv velger innhold, enten det er lyd eller video. NRK tilbyr egne tjenester i form av apper som inneholder hele innholdsporteføljen. Appene distribueres på alle store plattformer. Det inkluderer mobiltelefoner, nettbrett, smart-TVer og andre plattformer som er i allmenn bruk. NRK jobber kontinuerlig med å utvikle og oppdatere disse appene slik at publikum kan benytte sin valgfrihet og tilbys gode tjenester på de medieplattformene de velger å bruke.

Medieatferd er ulik for ulike aldersgrupper. I de tilfellene der vi trenger å nå spesielle målgrupper som vi i liten grad når på de etablerte medieplattformene, bruker NRK nye medietjenester og sosiale medier for å nå ut. Målet er å vise fram innholdet og tilby allmennkringkasterverdi for disse målgruppene også. De sosiale mediene er verktøy for å nå ut. Her publiserer vi kun fragmenter av innholdet med den hensikt å bringe publikum tilbake til egne tjenester der NRKs fulle innholdsportefølge er publisert.

Gratis tilgjengelig

NRKs allmennkringkastingstilbud i form av TV- og radiokanaler distribueres gratis til befolkningen over det digitale bakkenettet for TV (DTT) og kan mottas av alle norske primærhusstander. Sendingene tilbys «free-to-air», det vil si uten noen form for tilgangskontroll eller betaling og kan mottas fritt med antenne og digitalmottaker.

Alle NRKs radiokanaler, inkludert regionssendinger og vær- og trafikkmeldinger, sendes over det regionale DAB-nettet som dekker 99,7 prosent av befolkningen og kan mottas fritt med en DAB+-mottaker,

NRKs allmennkringkastingstilbud er også tilgjengelig fritt og gratis over det åpne internett. Bruk av tjenester over internett krever at brukeren selv sørger for tilgang til internett.

Åpne standarder

NRK både deler og anvender åpen kildekode så langt det er mulig. I interne systemer og teknologien som inngår i viktige deler av publikumstilbudene, benyttes åpen kildekode. NRK har utarbeidet en policy for deling av kildekode, som gir interne retningslinjer for hva fagmiljøene kan dele av kildekode og systemer.

Åpen kildekode handler også om allmenn tilgjengelighet. Å ha tilgang til kildekoden betyr at du kan se hvordan systemet virker, utføre forbedringer eller tilpasse det til andre systemer du bruker. I tillegg kan bruk av åpen kildekode spare tid og arbeid og gjør NRK i stand til å ta del i den teknologien som utvikles på tvers av bransjer.

Lyd og video

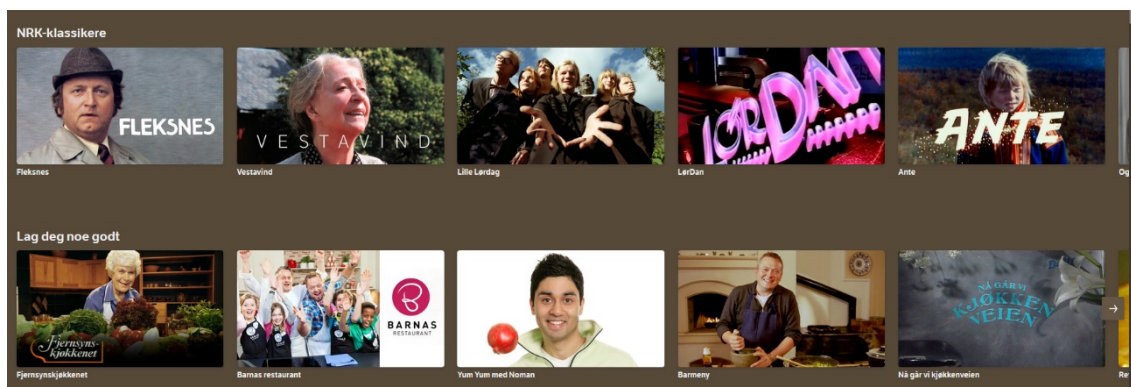
Alle lyd- og videoformater produsert for publikum er standardiserte formater. I produksjon er det en del formater som må regnes som bransje proprietære (særlig innen TV-produksjon), men disse eksponeres ikke for publikum. NRK har hatt en omfattende satsing på bruk av åpen kildekode og semantisk web innenfor metadata-området. Samarbeid om felles standarder for metadata og åpen kildekode har vært utbredt både innad i Den europeiske kringkastingsunionen (EBU) og mellom NRK og en rekke bedrifter og offentlige instanser.

NRK har delt flere prosjekter som åpen kildekode, blant disse et system som har fått navnet Sofie. Sofie er et TV-avviklingssystem som erstatter teknologier innen et teknisk komplisert område. NRK har bygget Sofie videre basert på åpen kildekode gjort tilgjengelig av Sveriges Television (SVT). Det siste året har også andre kringkastere tilpasset og tatt i bruk Sofie, blant andre dansk TV2. NRK har igjen nytt godt av endringene dansk TV2 har gjort.

NRK-arkivet – tilgjengelig for alle

NRKs arkiver er nasjonens felles historie og en del av vår kulturarv. NRK har gjort en betydelig innsats de senere årene for å kunne gjøre radio- og TV-programmene allment tilgjengelig.

Store deler av det historiske arkivet er digitalisert både for radio og TV og gjort tilgjengelig for publikum i strømmetjenestene NRK TV og NRK radio.

Metadata og indeksering

Opplysninger og informasjon om innholdet, metadata, er grunnlaget for at folk skal kunne finne og velge innhold fra hele arkivet. Mange av NRKs programmer er indeksert i kapitler som gjør at klipp og innslag er lettere å finne og dele. NRK tematiserer og aktualiserer innholdet etter blant annet årstider, høytider og hendelser, og legger til rette for bruk av historiske klipp i nye sammenhenger og i nye produksjoner.

NRK TVs arkiv inneholder omkring 150 000 programmer. Dagsrevyen fra 2000 og frem til i dag er tilgjengelig for alle. Det er også utvalgte nyhetssendinger fra ulike tiår, som for eksempel sendingen fra da Berlin-muren falt i 1989. Det finnes dessverre ikke opptak av de tidligste Dagsrevyen-sendingene i sin helhet, men filminnslagene er satt sammen og det er publisert over 50 eldre Dagsrevyen-sendinger fra perioden 1958 – 1981.

Hørespill og podkast

Historiske radiohørespill publiseres ukentlig. Krim er en etterspurt sjanger innenfor hørespill-kategorien. Det aller meste av den eldre NRK-samlingen i denne sjangeren kan nå høres i NRK radio. Vi tilbyr også egne arkivpodkaster, og programmet Radioresepsjonen har for eksempel hatt en egen arkivpodkast når produksjonen har hatt pauser.

NRK inngikk i 2014 en arkivavtale med Norwaco om rettigheter til «on demand»-publisering av alt egenprodusert TV- og radioinnhold fra før 1997. Den utløp ved utgangen av 2019. Det utformes nå en ny avtale for to år, som sikrer at de mest sette historiske programmene fortsatt vil være tilgjengelig for alle. Det vil imidlertid være en ramme for hvor mye innhold NRK kan ha tilgjengelig for publikum samtidig.

Deling og tilgjengeliggjøring

I løpet av 2019 ble det gjennomført en organisatorisk endring hvor det ble opprettet en ny avdeling, Innholdsdistribusjon og -deling, underlagt Eksternavdelingen i divisjonen Strategi og Medier. Området som utfører salg og tilgjengeliggjøring av arkivmateriale ble lagt inn i denne nye avdelingen, som også har ansvar for videre utnyttelse av NRKs innhold.

Deling og tilgjengeliggjøring for videre bruk av alt innhold i NRKs arkiv innebærer utfordringer når det gjelder rettigheter og avtaler. Det gjelder også etiske dilemmaer for innhold som er laget i en annen tid og kontekst – og med andre teknologiske forutsetninger enn i dag. NRK deler og byr på egenprodusert innhold fra NRK -når dette lar seg gjøre. Det kreves kun dekning av kostnader knyttet til selve tilgjengeliggjøringen.

I oktober 2019 arrangerte NRK «Åpent arkiv», hvor redaktørstyrte medier fra hele landet ble invitert. Over 50 deltakere, fordelt på to dager, fikk informasjon om og innsikt i hva som kan deles, hva som kan være ulike heftelser som hindrer deling, og hvordan NRK deler fra sitt arkiv av lyd og levende bilder. (Se også kap. 2 Mediemangfold)

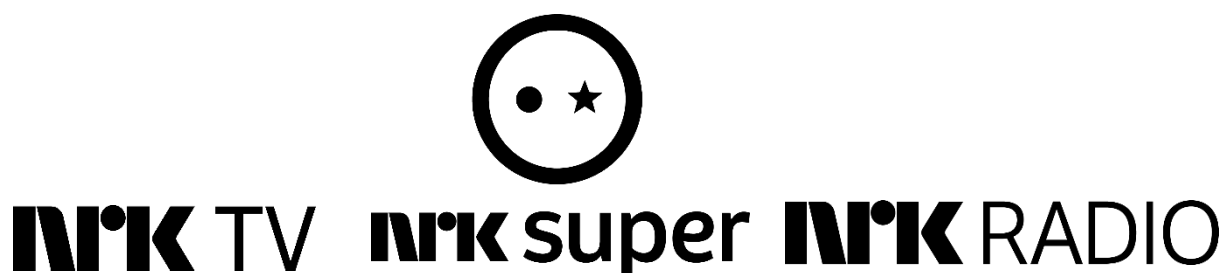
Strømmetjenester

NRKs TV- og radio- sendinger og programmer er tilgjengelig på internett gjennom strømmetjenestene NRK TV, NRK Super og NRK Radio (audiovisuelle bestillingstjenester).

Publikum kan selv bestemme når de ønsker å se programmene. De publiseres samtidig som de sendes på TV, eller i noen tilfeller tidligere enn de sendes. Aktuelle programmer innenfor alle sjangre blir presentert i tjenesten slik at de skal være enkle å finne. Innholdet er også tilgjengelig gjennom søk og er organisert i ulike kategorier.

NRK arbeider for at programmene skal være tilgjengelig for publikum så lenge som mulig. De fleste av NRKs egenproduserte programmer er tilgjengelig i lang tid fremover, men enkelte innkjøpte programmer kan sees i ulike tidsrom fra et par år til noen uker etter at de er sendt på TV.

Selv om det er den yngre delen av befolkningen som strømmer mest, ser vi vekst i strømming også i de eldre aldergruppene. NRK presenterer innhold for alle aldersgrupper i tjenestene og ønsker at alle skal få lett og enkel tilgang til innholdet som er relevant for dem. Det gjennomføres også informasjonstiltak for å opplyse ulike aldersgrupper om tilbudet.

11. Redaksjonelt uavhengig og reklamefri

§ 25 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være reklamefritt og skal ikke inneholde spesielle salgsfremmende henvisninger til konsernets kommersielle tjenester og produkter.

§ 28 NRK skal verne om sin integritet og sin troverdighet for å kunne opptre fritt og uavhengig overfor personer eller grupper som av politiske, ideologiske, økonomiske eller andre grunner vil øve innflytelse på det redaksjonelle innholdet. Virksomheten skal preges av høy etisk standard. Saklighet, analytisk tilnærming og nøytralitet skal etterstrebes, jf. bl.a. prinsippene i Redaktørplakaten, Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten.

§ 44 NRKs redaksjonelle avgjørelser skal ikke være styrt av kommersielle hensyn.

§ 45 NRK skal utvise særlig varsomhet med å tilby innhold som utsetter publikum for kommersielt press. Dette gjelder særlig for programmer rettet mot barn og unge.

§ 46 NRKs allmennkringkastingstilbud skal hovedsakelig finansieres ved kringkastingssavgift. Inntekter fra kringkastingssavgift og andre offentlige inntekter skal ikke subsidiere kommersielle aktiviteter. Det skal være et klart regnskapsmessig skille mellom NRKs allmennkringkastingsvirksomhet og kommersielle aktiviteter.

§ 47 NRK kan ta imot sponning, men bør begrense omfanget.

§ 48 NRK skal kunne videreutvikle kommersielle tjenester som genererer overskudd som bidrar til å finansiere allmennkringkastingstjenester. NRKs kommersielle tjenester skal ha sammenheng med selskapets redaksjonelle virksomhet. NRK skal tilstrebe et tydeligst mulig skille mellom allmennkringkastingstilbudet og kommersielle tjenester. Den forretningsmessige virksomheten skal være forenelig med de krav til kvalitet og integritet som gjelder for NRK.

Reklamefri og uavhengig

NRKs allmennkringkastingstilbud er fritt for reklame, jf. selskapets vedtekter § 25 og kringkastingssloven § 6-4. Allmennkringkastingstilbudet inneholder heller ingen salgsfremmende henvisninger til konsernets kommersielle tjenester eller produkter. NRKs redaksjonelle virksomhet følger for øvrig også medienes felles etiske regelverk, Vær Varsom-plakaten. Se her særskilt pkt. 2.2 og 2.6 med NRKs utfyllende bestemmelser. NRKs kommersielle aktivitet drives gjennom datterselskapet NRK Aktivum AS og holdes adskilt fra allmennkringkastingsvirksomheten.

Redaksjonell uavhengighet

NRK er medlem i Norsk Presseforbund og dermed forpliktet til å følge Redaktørplakaten og Vær varsom-plakaten. Det er et grunnleggende redaksjonelt prinsipp at ingen utenforstående skal kunne øve innflytelse på redaksjonelt innhold for å fremme politiske, ideologiske eller økonomiske interesser. Det føres kontroll med dette både gjennom Medietilsynet og pressens egen selvdømmeordning, Pressens Faglige Utvalg (PFU).

I 2019 var det ingen PFU-saker hvor utvalget konkluderte med at det var til om NRKs redaksjonelle uavhengighet.

NRK skal holde en høy presseetisk standard i det redaksjonelle arbeidet. I 2019 mottok PFU i alt 113 klager mot NRK. 24 av disse gjennomgikk forenklet eller full behandling i utvalget. I to saker konkluderte PFU med brudd på god presseskikk, mens NRK fikk kritikk i ytterligere to saker. I de øvrige 20 sakene som ble behandlet fant PFU ingen brudd på god presseskikk.

Kommersiell påvirkning

NRKs uavhengighet utelukker også kommersiell påvirkning. NRKs redaksjonelle avgjørelser og tilbud er styrt av redaksjonelle hensyn med fundament i allmennkringkastingsoppdraget.

NRK utviser varsomhet med å tilby innhold som utsetter publikum for kommersielt press. Dette gjelder for produksjonen generelt, men NRK Super har et særskilt fokus på innhold som retter seg mot barn og unge. Det innebærer at vi i innholdet er svært varsomme med å eksponere merker, at vi bytter ut emballasje, fjerner merkelapper på klær og lignende.

I den rene journalistikken som retter seg mot barn og unge, omtales i liten grad kommersielle produkter. Ved innkjøp av internasjonale serier er innholdets kvalitet det avgjørende, men NRK gjør også alltid en vurdering av hvorvidt den kommersielle produktporteføljen som følger med serien (for eksempel leker) vil forsterke et kommersielt press på barn.

Finansiering

NRKs allmennkringkastingstilbud ble i 2019 hovedsakelig finansiert ved inntekter fra kringkastingsavgiften.

Datterselskapet NRK Aktivum AS fører separat regnskap for all kommersiell aktivitet. Revisor utarbeider en særskilt revisorrapport som bekrefter at NRK overholder prinsippet om armlengdes avstand mellom redaksjonell og kommersiell aktivitet, og at det ikke overføres økonomiske midler fra NRK for finansiering av kommersielle aktiviteter.

Sponsing

NRK overholder reglene for sponsorfinansiering og visning av sponsorplakater som følger av kringkastingsloven, kringkastingsforskriften (særskilt § 3-13) og vedtektene § 47. De forretningsmessige avtaler og inntekter håndteres med armlengdes avstand av NRK Aktivum AS. Den tidligere fastsatte grensen for sponsorinntekter på 1 prosent av inntektene fra kringkastingsavgiften, er opphevet. Sponsorinntektene utgjorde i 2019 likevel ikke mer enn 29,3 millioner kroner.

Kommersielle tjenester

NRKs kommersielle aktiviteter drives, som nevnt, gjennom NRK Aktivum AS. Alle aktiviteter har sammenheng med selskapets redaksjonelle virksomhet, samtidig som det er etablert et tydelig skille mellom allmennkringkastingstilbudet og de kommersielle aktivitetene.

En egen organisasjonsenhet i NRK forvalter NRKs rettigheter og vurderer hvorvidt det skal gis samtykke til en kommersiell aktivitet. I vurderingen legges særskilt vekt på om aktiviteten støtter opp om NRKs allmennkringkastingsvirksomhet og om det gir publikum en merverdi. Videre legges det stor vekt på at produkter og tjenester skal ha høy kvalitet.

Priser og utmerkelser

NRK ble tildelt en lang rekke priser og utmerkelser både nasjonalt og internasjonalt i 2019. Under følger en oversikt over produksjoner og medarbeidere som er hedret i året som gikk.

Nasjonale priser

Gullruten (10 av 18 kategorier)

- Beste reality: «Jorden rundt på 6 steg»
- Beste dokusåpe: «113»
- Beste dramaserie: «Lykkeland»
- Beste humorprogram: «Parterapi»
- Beste barne- eller ungdomsprogram: «ZombieLars»
- Beste livsstilsprogram: «Folkeopplysningen»
- Beste dokumentarserie: «Overleverne»
- Beste skuespiller: Anne Regine Ellingsæter, «Lykkeland»
- Årets nyskapning: «Kongen av Gulset»
- Årets hederspris: Dagsrevyen

**Anne Regine Ellingsæter
(Lykkeland) og Jonis Josef
(Kongen av Gulset)**

Gullrutens fagpriser (18 av 18 kategorier)

- Beste foto , drama: Torstein Østberg, «Kongen av Gulset»
- Beste foto – enkamera: Stian Servoss og Benjamin Langeland, «En gang Aurora»
- Beste grafiske design/VFX: Otto Thorbjørnsen og Anette Gjertsen for «Heimebane»
- Beste klipp – dokumentar: Stian Servoss og Benjamin Langeland, «En gang Aurora»
- Beste klipp – drama: Veslemøy Blokkhus Langvik, «Heimebane»
- Beste klipp – underholdning: Karl Pontus Wesøe, «Lisenskontrolløren og livet»
- Beste kostyme: Karen Fabritius Gram, «Lykkeland»
- Beste sminke: Michelle Johansson for «Parterapi»
- Beste lyddesign: Megaphon – Erling Rein og Petter Clausen, «Magnus»
- Beste lydproduksjon: Arne Kristian Dypvik m/team, «Filharmonien på Slottsplassen»
- Beste lys/scenografi/produksjonsdesign: Joakim Faxvaag og Audun Stjern, «P3 Gull»
- Beste manus – drama: Mette Bølstad, «Lykkeland»
- Beste originalmusikk: Aslak Hartberg, «Heimebane»
- Beste regi – drama: Petter Næss og Pål Jackman, «Lykkeland»
- Beste regi – enkamera: Eirik Gjesdal, «Overleverne»
- Beste regi – flerkamera: Nicolai Sørensen, «Stjerneekamp»
- Årets innovasjon: Stardust effects v/Otto Thorbjørnsen og Annette Gjertsen, «Heimebane»
- Årets æresfagpris: Reidar Otto Johansen

Prix Radio 2019

- Årets morgenflate: NRK P3, P3morgen
- Årets aktuelle sendeflate: NRK Podkast, «Krig og fred»
- Årets unge radioprofil: Arianrhod Engbø, NRK P3/mP3
- Årets intervju: NRK P1, Ettermiddagssending fra NRK Troms - Fredagsgjest Mads Gilbert
- Årets radionavn: NRK P3, P3morgen
- Årets promo (inkl. Podkast): NRK Sport, «VM i hurtig- og lynsjakk St. Petersburg»

Lokale priser

- Journalistprisen i Østfold: «Husbankens utlånsregler» av Christian Nicolai Bjørke, Anne Ognedal og Per Øyvind Fange, NRK Østfold
- Journalistprisen i Buskerud: «Barnevogna som forsvant» av Caroline Bækkelund Hauge og Anne Mone Nordahl, NRK Buskerud
- Sørlandets pressepris, hederlig omtale: «Feiloperasjonene ved Flekkefjord sykehus» av Kari Jeppetøl Arntzen, Heidi Ditlefsen, Paal Wergeland, Per-Kåre Sandbakk, Siv Kristin Sællmann, Thomas Nikolai Blekeli, NRK Sørlandet
- Journalistkonferansen Svarte Natta, hederlig omtale: «113», NRKs programavdeling i Nord-Norge, og «Voldtektene i Sápmi», Eilif Aslaksen m.fl., NRK Sápmi.
- Troms journalistlag, hederlig omtale: Some-videoen «Ungdommen nå til dags», Fabian Uboda og Inghild Eriksen, NRK Troms

Skamløsprisen

- Vinner: Tuva Fellman, programleder i «Juntafil» på NRK P3.

Kringkastingsprisen

- Vinner: Ronny Brede Aase, programleder i P3morgen.

Lytterprisen

- Vinner: Anders Borgen Werring i NRK Dagsnytt.

Fortellingens kraft, Bergen

- Vinner: «Jakten på klimaendringene» av Mads Nyborg Støstad og Patrick da Silva Sæther.
- Hederlig omtale: «Først da Mats var død, forsto foreldrene verdien av gamingen hans» av Vicky Schaubert.

Kjendisgallaen 2019

- Vinner av Wenche Foss-prisen: Robert Stoltenberg
- Årets TV-navn: Dag Erik Pedersen

Jonasprisen

- Vinner: Leo Ajkic

Visueltprisen (Grafill)

- Gull – Tjenester og verktøy: NRK Radio App.
- Gull – Redaksjonell grafikk og datavisualisering: «Selvmord i psykiatrien».
- Gull – Programdesign og tittelsekvens - Vignett og bumpere: «Martin og Mikkelsen»
- Diplom – Redaksjonell design og datavisualisering: «Selvmord på lukket avdeling».

Fritt Ord

- Vinner av honnørprisen: Frank Nervik, Norun Haugen, Ola Waagen og Piraya Film for dokumentarene «Pels» og «Griseindustriens hemmeligheter»

Målprisen

- Vinner: Produsent Hege Hauff og manusforfatter Kjersti Wøien Håland for «Lovleg».

Medieprisene, Mediebedriftenes landsforening

- Årets mediehus: NRK
- Vinner Årets redaksjonelle event: NRKs plastprosjekt 2018 og Planet Plast

Svarte natta

- Hederlig omtale: NRKs programavdeling i Nord-Norge for «113» og NRK Sápmi for «Voldtektene i Sápmi».

Mental Helses Åpenhetspris

- Vinner: Thomas Seltzer

Internasjonale priser:

Nordisk Film & TV Prize

- Vinner av Nordic TV Drama Screenplay Award: Manusforfatter Sara Johnsen for «22. juli».

Nordiske seriedager Awards

- Beste komedie: Magnus

International Emmy Kids Awards

- Vinner i kategorien Digital: NRK Super for «Temauke Overgrep».

Series Mania

- Vinner av International Panorama: Exit

Prix Europa

- Beste radiodokumentar: «Boksringenes herre»
- 3. beste dramaserie: «Twin»

EBU Creative Forum

- 2. pris beste formater: «10 på topp»
- 3. pris beste formater: «Latterlig smart».

Nordic Kids Media Festival Awards

- Prisen for inkludering: «Lik meg»
- Prisen for innovasjon: «Temauke: Overgrep»
- Prisen for beste historiefortelling: «ZombieLars»

Rose d'Or

- Beste barne- og ungdomsserie: «ZombieLars», sesong 2

The Drum Online Media Awards 2019

- Podkasten «Death in Ice Valley» av NRK og BBC vant i kategoriene «Podcast of the year» og «Best use of crowd sourcing or citizen journalism»

Society of Scandinavian News Design

- Sølv i Longform/feature: «Selvmord på lukket avdeling»
- Sølv i Data project: «Selvmord i psykiatrien»
- Sølv i Editorial promotion: «Påskelabyrinten»
- Bronse i Open class: «Redd hvalen»

Prix CIRCOM 2019

- Beste dokumentar: NRK Rogaland, «Overleverne»
- Beste underholdning og drama: NRK Trøndelag, «Latterlig smart»
- Beste nyhetsreportasje: NRK Nordland, «Ufrivillig deltid»
- Circom Grand Prix (hovedpris): NRK Rogaland, «Overleverne»

«ZombieLars» vant Gullruten, Nordic Kids Media Festival og - på bildet - Gullrosen (Rose d'Or) i 2019. Foto Eivind Senneset/TV 2.

